

Chambre des Représentants

Kamer der Volksvertegenwoordigers

3 DÉCEMBRE 1947.

PROJET DE LOI

portant création d'un institut
des reviseurs d'entreprises.

EXPOSE DES MOTIFS

MESDAMES, MESSIEURS,

Depuis longtemps se fait sentir en Belgique la nécessité de promouvoir la formation d'un corps d'experts spécialisés dans le contrôle comptable des entreprises, sous la forme d'une profession libérale organisée, à l'instar des corps de « chartered accountants » ou « public accountants » qui ont fait depuis de nombreuses années la preuve de leur utilité dans les pays de langue anglaise.

Les « Reviseurs d'Entreprises » auraient donc pour activité fondamentale — sans préjudice des autres activités qui seraient reconnues compatibles — d'exécuter des missions visant à établir et à certifier l'exactitude, la sincérité et la correction des comptes des entreprises.

Ces missions, ils les exécuteraient pour compte de toutes personnes ou organismes habilités par les statuts, par une convention ou par une loi, à faire contrôler les écritures comptables; de telles missions pourraient leur être confiées le cas échéant par les pouvoirs publics.

Pour qu'un reviseur puisse accomplir sa mission telle que nous concevons celle-ci, il doit remplir les conditions ci-après:

1° il doit être d'une indépendance entière tant vis-à-vis des personnes qui dirigent les organismes soumis à son contrôle que vis-à-vis des organisations professionnelles ou des pouvoirs publics pour lesquels il peut avoir à remplir des missions;

3 DECEMBER 1947.

WETSONTWERP

houdende de oprichting van een instituut
der bedrijfsrevisoren.

MEMORIE VAN TOELICHTING

MEVROUWEN, MIJNE HEREN,

Sedert geruime tijd doet zich in België de behoefte gevoelen, de vorming van een korps deskundigen te bevorderen, gespecialiseerd in de controle der boekhoudingen van de ondernemingen, in de vorm van een georganiseerd vrij beroep in de aard van de corporaties der « chartered accountants » of « public accountants » die in de Engelssprekende landen sinds lang hun nut hebben bewezen.

Tot de eigenlijke werkkring van de « Bedrijfsrevisoren » zou dus, afgezien van de overige als met hun functie verenigbaar geachte werkzaamheden de taak behoren om de opdrachten uit te voeren, die er toe strekken om de juistheid en de echtheid van de rekening en verantwoording der ondernemingen vast te stellen en echt te verklaren.

Deze opdrachten zouden ze vervullen voor rekening van alle personen of organismen, die door de statuten, een overeenkomst of een wet bevoegd verklaard worden om toezicht uit te laten oefenen op boeken en bescheiden; dergelijke opdrachten zouden hen desgevallend door de openbare besturen kunnen toevertrouwd worden.

Een revisor dient om zijn opdracht, zoals wij deze opvatten behoorlijk te kunnen uitvoeren, navolgende voorwaarden te vervullen:

1° hij moet volledig onafhankelijk staan zowel tegenover de leidende elementen der aan zijn toezicht onderworpen organismen als tegenover de beroepsverenigingen of openbare besturen voor wier rekening hij zekere opdrachten kan te vervullen hebben;

2° il doit être, à tous égards, responsable personnellement de ses actes professionnels; c'est-à-dire qu'il ne peut trouver dans la loi les moyens d'éluder, de restreindre ou de déplacer ses responsabilités;

3° il doit satisfaire à des critères rigoureux d'honorabilité;

4° il doit faire partie d'un corps professionnel organisé de façon telle que ses membres soient soumis à des règles d'éthique et de discipline professionnelles sévères dans leurs dispositions et strictes dans leur application;

5° il doit s'être soumis à une formation spécialisée s'appuyant sur une forte culture de base.

Lorsque le Gouvernement a envisagé les réformes de structure qui feront prochainement l'objet d'un projet de loi, il lui est apparu que ces réformes n'auraient pas leur pleine efficacité tant que le pays ne disposerait pas d'un corps de Reviseurs d'Entreprises indépendants.

Il en est ainsi en particulier de la réforme qui organise l'enregistrement comptable dans les entreprises, de celle qui organise la représentation de l'Economie, ainsi que de la création de Conseils d'Entreprises.

D'autre part, la création de ce corps de Reviseurs est une condition préalable à toute réforme de la législation sur les Sociétés Commerciales, dans le sens d'une protection plus efficace de l'épargne.

C'est pourquoi, le présent projet revêt aux yeux du Gouvernement un caractère d'urgence.

Il faudra, en effet, un certain délai avant que la loi ne porte pleinement ses effets.

L'organisation rationnelle d'un corps de Reviseurs d'Entreprises ne se conçoit que basée sur un organisme central, un « Institut » jouissant de la personnalité civile et qui, comme l'Ordre des avocats, grouperait dans son sein toutes les personnes autorisées par la loi à se prévaloir du titre « de reviseurs d'entreprises ».

A cet organisme seraient confiées toutes les tâches qu'entraînent l'existence et surtout le maintien de la profession: formation scientifique et pratique des futurs reviseurs, vérification de leurs aptitudes, maintien des règles de probité et de correction qui font la base de la profession; étude de tous moyens propres à perfectionner le contrôle des entreprises.

En principe, la direction de cette institution devrait être réservée uniquement à ses membres. Toutefois, on ne peut pas contester qu'étant donné le rôle que le Reviseur d'Entreprises sera certainement amené à jouer, il est indispensable que les organisations patronales et les groupements professionnels de travailleurs soient représentés dans les organes directeurs de l'Institut des Reviseurs d'Entreprises. Sans doute, cette représentation ne doit-elle pas

2° hij dient, in ieder opzicht, persoonlijk aansprakelijk te zijn voor zijn beroepshandelingen; dit wil zeggen dat hij in de wet de middelen niet mag vinden om zijn verantwoordelijkheid te ontduiken, te beperken of op anderen te schuiven;

3° hij dient aan strenge criteria wat zijn achtbaarheid betreft te voldoen;

4° hij dient deel te maken van een beroepsgroepering dusdanig georganiseerd, dat hare leden aan voorschriften inzake beroepspligtenleer en -tucht, die streng geformuleerd en stipt toegepast worden, onderworpen wezen;

5° hij dient een gespecialiseerde opleiding genoten te hebben, gesteund op een grondige algemene ontwikkeling.

Wanneer de Regering de structuurhervormingen in overweging genomen heeft, die binnen kort het voorwerp van een wetsontwerp zullen uitmaken, leek haar de doelmatigheid van deze hervormingen niet volledig verzekerd, zolang het Rijk niet over een onafhankelijk Bedrijfsrevisorencorps zou beschikken.

Het betreft hier meer in het bijzonder de hervorming die de bedrijfsboekhouding organiseert, de vertegenwoordiging van 's Lands bedrijfsleven instelt, alsmede de oprichting der Ondernemingsraden.

Anderdeels is de instelling van dit Revisorencorps een voorafgaande voorwaarde voor iedere hervorming van de wetgeving op de Handelsvenootschappen, in de betekenis van een doelmatiger bescherming der spaarders.

Om die reden is onderhavig ontwerp volgens de mening van de Regering van zeer dringende aard.

Er zal inderdaad een zekere tijd moeten over heen gaan, vooraleer de wet haar volledige uitwerking zal doen gevoelen.

De rationele organisatie van een Bedrijfsrevisorencorps is niet anders denkbaar dan gegrondvest op een Centraal Organisme, een met rechtspersoonlijkheid bekleed « Instituut », dat even als de orde der advokaten alle personen omvat die wettelijk bevoegd zijn om de titel van « bedrijfsrevisor » te voeren.

Aan dit lichaam zouden alle taken dienen toevertrouwd, die met het bestaan en vooral met de handhaving van het beroep verband houden. De wetenschappelijke en praktische opleiding der toekomstige revisoren, het onderzoek van hun bekwaamheden, het hoog houden van de voorschriften betreffende de rechtsschapenheid en de oprechtheid die aan het beroep ten grondslag liggen; het bestuderen van alle geschikte middelen om de controle der ondernemingen te verbeteren.

In principe diende de directie van deze instelling uitsluitend aan eigen leden te worden voorbehouden. Men kan evenwel niet over het hoofd zien dat, gelet op de rol die de bedrijfsrevisor ongetwijfeld zal te vervullen krijgen, de patroonsorganisaties en de beroepsverenigingen, de werknemers in de leidende organen van het Instituut der Bedrijfsrevisoren zitting hebben. Het spreekt van zelf dat deze vertegenwoordiging niet talrijk hoeft te zijn; het

être nombreuse; il suffit que des représentants des organismes dont question ci-dessus soient mêlés à la vie de l'Institut et à son évolution.

D'autre part, comme la réforme que constitue la création de l'Institut des Reviseurs d'Entreprises intéresse tous les milieux, il semble logique que pendant quelques années tout au moins, les organes directeurs de l'Institut comprennent également les personnalités choisies en raison de leur seule valeur personnelle, même si elles ne figurent pas parmi les membres de l'Institut.

Ces personnalités apporteront à l'institution des garanties de conscience, d'énergie, d'indépendance morale. La mission de ces premiers dirigeants serait d'assurer la venue à l'existence et le développement de l'Institut des Reviseurs d'Entreprises, jusqu'au moment où les traditions ayant été créées et les cadres professionnels étant assez étoffés, les membres de l'Institut puissent se gouverner eux-mêmes.

Sans doute, aurait-on pu placer l'institution à créer sous une dénomination comportant les mots « Experts-comptables ». Il est apparu, cependant, que puisque les membres de l'Institut doivent être les seuls à porter le titre qu'il s'agit de leur donner, il valait mieux ne pas se servir d'un titre déjà en usage. Il eût été injuste de causer un préjudice à des citoyens respectables qui se dénomment aujourd'hui d'une façon licite « Experts-comptables » et dont la formation et l'expérience pourraient ne pas être suffisantes pour leur permettre de devenir membres de l'Institut des Reviseurs d'Entreprises. La profession de Reviseur d'Entreprises telle que nous l'envisageons est d'ailleurs, sur des points essentiels, entièrement différente de l'activité qu'exercent à l'heure présente, la plupart des Experts-comptables.

Le Chapitre I^{er} comporte les dispositions créant l'Institut, fixant sa dénomination, déterminant son objet et précisant son patrimoine.

L'Institut doit avoir pour objet non seulement de veiller à la formation et d'assurer l'organisation permanente des reviseurs d'entreprises, mais aussi de soutenir et de développer l'activité professionnelle de ses membres et de défendre les intérêts professionnels de ceux-ci. Il devra en outre exercer une mission scientifique, celle de contribuer au progrès de la science comptable, et un rôle social, celui de contribuer au renforcement de la protection de l'épargne. Cette mission, il l'accomplira notamment en mettant à l'étude les questions relatives à la profession de reviseur d'entreprises, au régime légal des sociétés et à la législation fiscale et en portant à la connaissance des autorités et organismes compétents les résultats de ces études (art. 2).

L'Institut aura son autonomie financière et administrative (art. 3 et 4).

Le Chapitre II caractérise les membres de l'Institut et précise leurs droits et obligations.

zal volstaan dat de vertegenwoordigers der organismen waarvan sprake, betrokken worden bij het leven en de geleidelijke ontwikkeling van het Instituut.

Anderdeels, gezien alle middens bij een hervorming, als de oprichting van het Instituut der Bedrijfsrevisoren er ongetwijfeld een is, belang hebben, lijkt het niet meer dan logisch dat gedurende enkele jaren er in de leidende organen van het Instituut personaliteiten opgenomen worden, waarop de keuze uitsluitend uit hoofde van hun persoonlijke waarde gevallen is, zelfs indien ze niet tot de leden van het Instituut behoren.

Deze personaliteiten zullen aan de instelling waarborgen bijbrengen van gewetensvolheid, werkkraft en morele onafhankelijkheid. De taak dezer eerste leiders zal er in bestaan de totstandkoming en eerste ontwikkeling van het Instituut der Bedrijfsrevisoren in goede banen te leiden, zulks tot op het ogenblik waarop een traditie zich gevestigd hebbende en de beroepskaders voldoende bezet zijnde, de leden van het Instituut in staat zullen zijn om zich zelf te besturen.

Ongetwijfeld had men de op te richten instelling een benaming kunnen verlenen, waarin de uitdrukking « accountants » voorkomt. Het leek echter verkieslijker, vermits de leden van het Instituut de enigen dienen te zijn die de titel voeren, die men zinnens is hun te verlenen, geen reeds gebruikte benoeming te bezigen. Het zou niet billijk geweest zijn enig nadeel te berokkenen aan eerzame burgers die thans op wettige wijze « accountants » genaamd worden en waarvan opleiding en ervaring wellicht ontoereikend zouden zijn om hen toe te laten lid te worden van het Instituut der Bedrijfsrevisoren. Het beroep van Bedrijfsrevisor, zoals wij het opvatten verschilt trouwens, in menig belangrijk punt, heelemaal van de bedrijvigheid die thans door de meeste accountants wordt uitgeoefend.

Hoofdstuk I behelst de beschikkingen verband houdend met de oprichting van het Instituut, de vaststelling van zijn benaming, de bepaling van zijn doel en de nauwkeurige omlijning van zijn bezittingen.

Het Instituut moet zich niet alleen tot doel stellen er voor te zorgen dat de bedrijfsrevisoren een degelijke opleiding genieten en hun duurzame organisatie te verzekeren, maar tevens dat de beroepswerking zijner leden gesteund en bevorderd en hun beroepsbelangen verdedigd worden. Bovendien krijgt het een wetenschappelijke taak te vervullen namelijk bij te dragen tot de vooruitgang der boekhoudkundige wetenschap en een sociale taak namelijk het zijne bij te dragen tot een verhoogde bescherming van de spaarders. Het zal deze opdracht vervullen door de vraagstukken te bestuderen, die verband houden met het beroep van bedrijfsrevisoren, met het wettelijk statuut der vennootschappen en met de fiscale wetgeving en door de resultaten dezer studiën ter kennis te brengen van de autoriteiten en de bevoegde organismen (art. 2).

Op financieel en administratief gebied zal het Instituut volledig autonoom zijn (art. 3 en 4).

Hoofdstuk II geeft een nadere bepaling van de leden van het Instituut en omschrijft nauwkeurig hun rechten en verplichtingen.

L'Institut doit grouper tous ceux qui exercent la profession de reviseur d'entreprises (art. 5).

En conséquence, le droit de porter ce titre sera réservé exclusivement à ses membres (art. 9) et l'usurpation de la qualité de reviseur d'entreprises est érigée en délit (art. 36).

Le projet prévoit deux catégories de membres : les membres effectifs et les membres adhérents.

La qualité de membre effectif n'est conférée qu'à des membres adhérents ayant un certain nombre d'années de pratique professionnelle. Seuls les membres effectifs participent à la gestion de l'Institut, notamment en prenant part aux assemblées générales. Ils sont seuls susceptibles d'être appelés aux fonctions de membres de conseils de l'Institut. Il est, en outre, souhaitable que les règlements de l'Institut prévoient que, pour être membre effectif, il faut en faire la demande et accepter de payer une cotisation sensiblement supérieure à celle due par les membres adhérents. Ces dispositions auront pour effet de réserver aux seuls membres animés de préoccupations permanentes de solidarité et de progrès professionnels l'exercice de la direction et du pouvoir disciplinaire de l'Institut.

Les membres effectifs, qui auront cessé d'exercer la profession de reviseur d'entreprises pourront se voir conférer le titre purement honorifique de membres honoraires.

Les stagiaires qui n'ont pas encore reçu la formation requise et n'exercent pas encore la profession de reviseur ne doivent pas être considérés comme membres de l'Institut tout en étant cependant soumis à la surveillance de l'autorité disciplinaire de celui-ci (art. 5).

La liste des membres de l'Institut régulièrement mise à jour sera portée à la connaissance du public par la voie du *Moniteur*.

Pour éviter que les membres de l'Institut ne soient exposés à perdre de leur indépendance, pour écarter les simples amateurs qui entendraient ne se consacrer au contrôle des entreprises qu'à titre occasionnel ou d'une façon intermittente, le projet prévoit que les membres effectifs ou adhérents ne peuvent exercer aucune activité professionnelle autre que celle de reviseur d'entreprises ou celles qui seront expressément autorisées par les règlements (art. 9).

D'autre part, comme tous ceux qui exercent une profession libérale, les reviseurs sont tenus au secret professionnel. Le respect de cette obligation, qui ne cesse d'exister que lorsque le reviseur est appelé à témoigner en justice ou lorsqu'il fait rapport sur une mission déterminée à ceux qui la lui ont confiée, est assuré par des sanctions pénales qui seront plus sévères si l'infraction a été commise avec une intention frauduleuse ou à dessein de nuire ou en vue d'en tirer profit soit pour soi-même, soit pour des tiers (art. 37).

La formation du reviseur d'entreprises le fera passer par trois stades :

Het Instituut dient al degene te groepeeren die het beroep van Bedrijfsrevisor uitoefenen (art. 5).

Derhalve zal het recht deze titel te voeren uitsluitend voorbehouden blijven aan zijn leden (art. 9) en het onrechtmatig gebruik van de hoedanigheid van bedrijfsrevisor wordt als misbedrijf beschouwd (art. 36).

Het ontwerp voorziet twee soorten van leden : werkende leden en gewone leden.

De eigenschap van werkend lid wordt enkel toegekend aan gewone leden met ten minste een bepaald aantal jaren beroepspraktijk. Alleen de werkende leden nemen deel aan het beheer van het Instituut, namelijk door het bijwonen der algemene vergaderingen. Alleen zij kunnen tot lid der raden van het Instituut aangesteld worden. Bovendien is het wenselijk dat in de reglementen van het Instituut voorzien wordt, dat men om werkend lid te kunnen worden hiertoe, de aanvraag dient te doen en hij een aanmerkelijk hogere bijdrage dan de gewone leden wil storten. Deze beschikkingen zullen als gevolg hebben dat het waarnemen van de leiding en de uitoefening van de tucht in het Instituut uitsluitend voorbehouden blijven aan de leden die bestendig de solidariteit en de vooruitgang van het beroep betrachten.

Aan de werkende leden, die opgehouden hebben het beroep van bedrijfsrevisor uit te oefenen, zal de uitsluitend als een eretitel te beschouwen titel van erelid kunnen verleend worden.

De stagedoenden, die de vereiste opleiding nog niet hebben gekregen en het beroep van bedrijfsrevisor nog niet uit oefenen, dienen niet als leden van het Instituut aanzien te worden, alhoewel ze nochtans inzake tucht aan het toezicht van het gezag van het Instituut onderworpen zijn.

De regelmatig bijgewerkte lijst der leden van het Instituut zal door middel van het *Staatsblad* ter kennis van het publiek gebracht worden.

Om te vermijden, dat de leden van het Instituut zouden gevaar lopen hun onafhankelijkheid in zekere mate te verliezen en ten einde de gewone liefhebbers zonder meer te weren, die zich slechts bij gelegenheid of zo nu en dan op het toezicht der ondernemingen zouden toeleggen, wordt in het ontwerp voorzien, dat de werkende of gewone leden geen andere beroepsbezigheden mogen uitoefenen dan deze van bedrijfsrevisor of deze die uitdrukkelijk door de reglementen worden toegelaten (art. 9).

Anderdeels zijn de revisors evenals al deze, die een vrij beroep uitoefenen, tot het beroepsgeheim gehouden. Het nakomen van deze verplichting, die slechts ophoudt te bestaan wanneer de revisor in rechten dient te getuigen of wanneer hij over een bepaalde opdracht verslag uitbrengt, wordt door strafbepalingen gewaarborgd, die strenger zullen zijn, indien de overtreding begaan werd met bedrieglijk opzet of met het inzicht schade te berokkenen of met het doel er voordeel uit te halen, hetzij voor zich zelf, hetzij ten bate van derden (art. 37).

Bij zijn beroepsopleiding hoeft de bedrijfsrevisor drie stadia te doorlopen :

Après avoir fait un stage, dont le projet précise les conditions dans le chapitre IV, le futur reviseur d'entreprises deviendra, après avoir satisfait à l'examen final prévu à l'article 26, membre adhérent. Ce ne sera qu'après cinq années d'exercice non interrompu de la profession que le membre adhérent pourra acquérir la qualité de membre effectif. La profession libérale que le projet organise étant, comme les autres d'ailleurs, essentiellement fondée sur les qualités morales de ceux qui s'y adonnent, la prestation d'un serment initial paraît s'imposer, avec autant de raison pour les reviseurs d'entreprises que pour les avocats.

La possibilité d'admettre au nombre des membres de l'Institut, les personnes morales et notamment les sociétés fiduciaires qui existent actuellement a été écartée. Seules les personnes physiques peuvent devenir membres effectifs ou adhérents de l'Institut (art. 8).

Cette disposition a pour but d'empêcher que par des formes licites les membres de l'Institut ne puissent éluder ou restreindre leurs responsabilités ou leur indépendance.

La profession de reviseur d'entreprises ne devra son mérite et son autorité qu'aux qualités individuelles des reviseurs, à leur science et à leur expérience, leur responsabilité personnelle sera la meilleure garantie de la valeur de leurs travaux (art. 11, al. 1^{er}).

Le projet prévoit toutefois la possibilité pour les reviseurs d'entreprises de s'associer entre eux pour l'exercice en commun de leur profession.

Il n'entend cependant autoriser pareille association que dans les conditions soumises au contrôle préalable des autorités de l'Institut (art. 11, al. 2 et suivants) et interdit expressément l'association avec des personnes ne possédant pas la qualité de reviseur d'entreprises. Il sera évidemment loisible aux reviseurs de s'attacher par les liens autres que ceux d'un contrat de société, les techniciens dont le concours leur apparaîtrait nécessaire pour l'exercice de leur profession.

L'article 5 du projet prévoit l'obligation pour les membres de payer une cotisation annuelle, dont le montant et les conditions d'exigibilité seront fixées par les règlements de l'Institut.

En ce qui concerne les stagiaires, non seulement il n'est pas envisagé de leur faire payer une cotisation ou droit d'admission, mais il est prévu qu'ils pourront éventuellement être rémunérés par une Caisse Centrale du Stage, qui sera alimentée par les membres de l'Institut. Il est en effet parfaitement équitable que les jeunes gens qui se destinent à la carrière de Reviseurs d'Entreprises puissent être rémunérés pendant leur stage si les ressources de leur famille justifient une telle rémunération. D'autre part, on conçoit parfaitement que, même si le stagiaire ne rend aucun service à son patron pendant les premières années de son stage, ce dernier doit, dans l'intérêt de l'ensemble

Na de stage te hebben doorgemaakt, waarvan de voorwaarden nader bepaald zijn in Hoofdstuk IV van het ontwerp, zal de toekomstige bedrijfsrevisor na in het in artikel 26 voorziene eindexamen geslaagd te zijn, gewoon lid worden. Hij zal slecht na vijf jaar ononderbroken uitoefening van het beroep de hoedanigheid van werkend lid kunnen verwerven. Aangezien het ingevolge het ontwerp georganiseerd vrij beroep, zoals trouwens de overige vrije beroepen, hoofdzakelijk gegrondvest zijn op de zedelijke kwaliteiten van hen die er zich op toelagen, dringt de voorafgaandelijke eedaflegging zich op met evenveel redenen voor de ondernemingsrevisoren als voor de advocaten.

De mogelijkheid om rechtspersonen en inzonderheid de bureau's van advies in belastingzaken die op het huidige oogenblik bestaan als lid van het Instituut te aanvaarden werd van de hand gewezen. Slechts de natuurlijke personen kunnen werkende of gewone leden van het Instituut worden (art. 8).

Door deze beschikking tracht men te voorkomen, dat, gedekt door geoorloofde vormen, de leden van het Instituut er zich toe laten verleiden hun verantwoordelijkheid of onafhankelijkheid te ontduiken of te beperken.

Verdienste en gezag van het beroep van bedrijfsrevisor dienen uitsluitend te wijten te zijn aan de persoonlijke kwaliteiten der revisoren alsmede aan hun onderlegdheid en ervaring; hun persoonlijke aansprakelijkheid zal de beste waarborg zijn voor de waarde van hun werkzaamheden (art. 11, lid 1).

In het ontwerp wordt de mogelijkheid voorzien voor de bedrijfsrevisoren om zich onderling te verenigen met het oog op de gemeenschappelijke uitoefening van hun beroep.

Er wordt evenwel in voorzien, dat dusdanige vereniging slechts kan toegelaten worden op vooraf aan het toezicht der overheid van het Instituut onderworpen voorwaarden (art. 1, lid 2 en volgende) en er wordt uitdrukkelijk verboden zich te verenigen met personen, die de eigenschap van bedrijfsrevisor niet bezitten. Het zal de bedrijfsrevisor en evenwel vrijstaan met technici wier medewerking hun voor de uitoefening van hun beroep noodzakelijk blijkt, op een andere wijze dan door middel van een vennootschapscontract aan zich te verbinden.

Artikel 5 van het ontwerp voorziet voor de leden de verplichting een jaarlijkse bijdrage te betalen, waarvan het bedrag en de inningsvoorwaarden zullen vastgesteld worden door de reglementen van het Instituut.

Wat de stagedoenden betreft, ligt het niet alleen niet in de bedoeling hun een bijdrage of een opnemingsrecht te doen betalen, maar er is zelfs overzien hun vergoedingen uit te keren uit een Centrale Kas voor Stagedoenden, die door bijdragen van de leden van het Instituut zal gespijsd worden. Het is trouwens niet meer dan billijk dat jongelui, die zich op de loopbaan van bedrijfsrevisor voor bereiden, gedurende hun proeftijd een vergoeding kunnen ontvangen, indien de inkomsten van het gezin, waartoe ze behoren, zulk een vergoeding wettigen. Anderdeels begrijpt men zonder moeite, dat zelfs indien de stagedoende gedurende de eerste jaren van zijn proeftijd geen

de la profession, se soumettre au paiement d'une contribution pour le soutien des stagiaires.

Le chapitre III règle la gestion et le fonctionnement de l'Institut.

Le fonctionnement de l'Institut sera assuré par deux organes principaux : l'Assemblée générale des membres effectifs et le Conseil supérieur, ainsi que par des collèges accessoires, chargés de missions spéciales; les commissions du stage et les conseils de discipline.

Les règlements nécessaires pour assurer le fonctionnement de l'Institut et la réalisation de son objet seront établis par arrêtés royaux; ce seront notamment le règlement organique, le règlement d'ordre intérieur, le règlement du stage, le règlement de discipline professionnelle et le règlement des conseils de discipline.

L'assemblée générale constituera l'organe souverain, disposant des pouvoirs les plus étendus pour prendre les décisions et accomplir les actes qui intéressent l'Institut, tandis que le Conseil supérieur sera l'élément agissant, chargé de prendre les initiatives et doué d'ailleurs d'une compétence propre entendue d'une manière plus large.

L'assemblée générale aura pour fonction, en particulier, de désigner par voie d'élection, les autres organes. Toutefois le président, le vice-président et les deux secrétaires seront nommés par arrêté royal sur une liste de trois candidats proposés pour chacune des places, par l'assemblée générale.

De même, seront nommés par le Ministre ayant les Affaires Economiques dans ses attributions, les membres du Conseil Supérieur qui y représenteront, d'une part, les chefs d'entreprises, et, d'autre part, les organisations professionnelles de travailleurs.

Le président du Conseil central de discipline ne sera pas non plus nommé par l'assemblée générale mais par le Conseil Supérieur. Le candidat à cette fonction devant être choisi en dehors des membres de l'Institut, il apparaîtrait en effet inopportun que sa nomination soit débattue au sein d'une assemblée nombreuse et dont les délibérations sont appelées à recevoir une certaine publicité. Les propositions de l'assemblée en vue des nominations aux postes de président, vice-président et secrétaires de l'Institut ainsi que les nominations des autres membres du Conseil Supérieur devront être faites en tenant compte de la nécessité de maintenir un heureux équilibre entre les diverses régions du pays.

L'assemblée générale aura, d'autre part, le droit de modifier les règlements de l'Institut, dans le cadre toutefois de la loi organique, et sous réserve d'approbation par le pouvoir exécutif. Ces règlements et leurs modifications ne sont obligatoires qu'après avoir reçu la publicité que les premiers règlements prendront soin de préciser.

enkele dienst aan zijn patroon bewijst, deze laatste nochtans in het belang van zijn beroep, in zijn geheel genomen, zich verplicht moet achten een bijdrage te storten tot steun der stagedoende.

In Hoofdstuk III worden beheer en werking van het Instituut geregeld.

De werking van het Instituut zal door twee hoofdorganen verzekerd worden: de Algemene Vergadering der werkende leden en de Hoge Raad alsmede door met bijzonder opdrachten belaste hulpcolleges: de Proeftijdcommissies en de Tuchtraden.

De tot het verzekeren der werking van het Instituut en ter verwezenlijking van zijn doel nodige reglementen zullen bij koninklijk besluit worden vastgesteld; het betreft hier namelijk het organiek reglement, het huishoudelijk reglement, het proeftijdreglement, het reglement inzake beroepstucht, en het reglement der tuchtraden.

De algemene vergadering zal het hoogste orgaan uitmaken, dat over de meest uitgebreide bevoegdheden zal beschikken om beslissingen te nemen en alle daden te stellen die voor het Instituut van belang zijn, terwijl de Hoge Raad het actief element is, dat gelast is initiatieven te nemen en bovendien bekleed is met een eigen bevoegdheid, die in een ruimere zin dient verstaan.

De algemene vergadering zal, in 't bijzonder, als functie hebben, door verkiezing de andere organen aan te duiden. Nochtans worden de voorzitter, de ondervoorzitter en de beide secretarissen benoemd bij koninklijk besluit uit een een door de algemene vergadering voor elke functie voor te dragen lijst van drie kandidaten.

Zullen eveneens door de Minister, tot wiens bevoegdheid de Economische Zaken behoren, deze leden van de Hoge Raad benoemd worden, die er eensdeels de bedrijfs- hoofden en anderdeels de beroepsverenigingen der werknemers zullen vertegenwoordigen.

De voorzitter van de Centrale Tuchtraad zal eveneens niet door de algemene vergadering maar door de Hoge Raad benoemd worden. Aangezien de candidaat tot dit ambt niet onder de leden van het Instituut mag gekozen worden, lijkt het inderdaad ongepast diens benoeming in een vrij talrijke vergadering te bespreken, aan wier be-raadslagingen een zekere ruchtbaarheid dient gegeven. De voorstellen van de algemene vergadering met het oog op de benoemingen tot de functie van voorzitter, ondervoorzitter en secretarissen van het Instituut alsmede de benoemingen van de andere leden van de Hoge Raad zullen moeten gedaan worden, rekening houdend met de noodzakelijkheid een welafgewogen evenwicht tussen de verschillende streken van het land te bewaren.

Anderdeels heeft de algemene vergadering het recht om de reglementen van het Instituut te wijzigen, doch alleen binnen het raam van de organieke wet en mits het voorbehoud van goedkeuring door de uitvoerende macht. Deze reglementen en de hieraan toegebrachte wijzigingen worden slechts verplichtend gesteld, nadat tot de door de eerste reglementen nader te bepalen ruchtbaarheid is overgegaan.

Les règlements pourront prévoir la division du pays en plusieurs régions dont ils fixeront le nombre et les limites. Cette disposition permet de procéder, au moment et dans la mesure où elle apparaîtrait utile, à une certaine décentralisation; mais il serait nuisible au bon fonctionnement de l'Institut dans les premières années de sa création qu'il soit procédé immédiatement à cette décentralisation. De plus, cette décentralisation ne doit pas faire échec à l'unité nécessaire tant au point de vue de la gestion de l'Institut qu'en ce qui concerne la formation professionnelle et la discipline.

Le Conseil Supérieur, appelé à jouer un rôle essentiel, doit comprendre un nombre suffisant de membres pour que les diverses régions du pays y aient une représentation adéquate.

Le Conseil se composera, outre le président, le vice-président et les deux secrétaires, de treize membres élus par l'assemblée générale, et de six personnes représentant les organismes patronaux et ouvriers.

Il est à souhaiter que la présidence de l'Institut soit confiée à une personne de premier plan, ayant la confiance de ses collègues et des membres mais aussi de l'autorité publique. Le rôle que l'Institut est appelé à jouer dans notre organisation économique commande que la nomination de cette personnalité dirigeante soit laissée au pouvoir exécutif. Elle devra toutefois être choisie sur une liste de trois membres effectifs de l'Institut proposés par l'assemblée générale. Il en sera de même du vice-président et des deux secrétaires. Ces quatre personnes seront nommées pour un terme de cinq ans, mais leur mandat pourra être renouvelé. Les autres membres sont élus pour un terme de trois ans.

Les règlements peuvent, en vue d'assurer au Conseil la représentation de diverses régions du pays, prévoir qu'en vue de l'élection de tout ou partie des membres du Conseil Supérieur, l'assemblée votera par région.

La mission du Conseil Supérieur aura un quintuple objet :

1° Il sera, tout d'abord, l'organe exécutif chargé de rendre effectives les décisions de l'assemblée générale et d'assurer la gestion et le fonctionnement de l'Institut (art. 16).

2° Il statuera sur les demandes d'admission en qualité de membre ainsi que sur les demandes d'admission au stage (art. 8 et 22).

3° Il disposera d'un pouvoir réglementaire, subordonné sans doute à celui de l'assemblée générale mais qui lui permettra néanmoins d'exercer une action rapide et directe sur la vie de la profession; c'est à lui que sera dévolue la tâche de maintenir, par des décisions appropriées, les prin-

Door de reglementen kan een indeling van het land in verschillende gewesten worden voorzien, waarvan zowel het aantal als de grenzen zullen vastgesteld worden. Ingevolge deze beschikking zal het mogelijk zijn tot een bepaalde decentralisatie over te gaan op het ogenblik waarop en in de mate waarin deze laatste nuttig zou blijken te zijn; nochtans zou het de goede werking van het Instituut schaden tijdens diens eerste ontwikkelingsjaren, moest er onmiddellijk tot deze decentralisatie worden overgegaan. Bovendien mag deze decentralisatie geen hinderpaal zijn voor de noodzakelijke eenheid zowel vanuit het standpunt van het beheer van het Instituut als wat de beroepsvorming en de tucht betreft.

De Hoge Raad, die geroepen is om een hoofdrol te spelen, dient een voldoende aantal leden te tellen opdat de verschillende streken van het land er op behoorlijke wijze kunnen in vertegenwoordigd worden.

De Raad zal, behalve uit een voorzitter, een ondervoorzitter en de beide secretarissen, uit 13 door de algemene vergadering verkozen leden en uit zes personen die de werkgevers- en werknemers organisaties vertegenwoordigen bestaan.

Het is wenselijk dat het voorzitterschap van het Instituut waargenomen worde door een vooraanstand persoon, niet alleen het vertrouwen genietend van zijn collega's en van de leden, maar tevens van de openbare besturen. Gezien de rol die het Instituut te vervullen zal krijgen in de organisatie van 's Lands bedrijfsleven, ligt het voor de hand dat de benoeming van deze leidende personaliteit aan de uitvoerende macht dient overgelaten te worden. Deze laatste zal evenwel dienen gekozen te worden uit een lijst van drie door de algemene vergadering voor te dragen werkende leden van het Instituut. Zulks geldt eveneens voor de ondervoorzitter en de beide secretarissen. Deze vier personen zullen voor een vijfjaarlijkse termijn benoemd worden, doch hun mandaat is hernieuwbaar. De overige leden worden voor een termijn van drie jaar gekozen.

Ten einde de vertegenwoordiging der verschillende streken van het land bij de Raad te waarborgen, kan in de reglementen voorzien worden, dat met het oog op de verkiezing van alle leden van de Hoge Raad of van een gedeelte ervan de vergadering per gewest zal stemmen.

De taak van de Hoge Raad heeft een vijfvoudig doel:

1° Hij zal in de eerste plaats het uitvoerend orgaan zijn, dat gelast wordt de beslissingen van de algemene vergadering door te voeren en het beheer alsmede de werking van het Instituut te verzekeren (art. 16).

2. Hij zal beslissen over de aanvragen tot het lidmaatschap alsmede over de aanvragen om toelating tot de proeftijd (art. 8 en 22).

3° Hij zal een reglementerende bevoegdheid bezitten, die weliswaar ondergeschikt is aan de algemene vergadering, doch hem niettemin in staat zal stellen om een vlugge en rechtstreekse actie aan de dag te leggen in verband met het beroepsleven, hem zal de taak toevertrouwd worden door

cipes de probité et de correction ainsi que les garanties de compétence nécessaires à l'exercice de la profession de reviseur d'entreprises.

4° La vaste expérience que recueilleront, au cours de leur carrière, les membres de l'Institut, permet d'en faire un organisme consultatif susceptible de jouer un rôle important auprès des autorités; le Conseil Supérieur aura le droit de transmettre aux pouvoirs publics les avis ou les vœux relatifs à l'organisation de la profession, au régime légal des sociétés et à la législation fiscale.

5° Le Conseil Supérieur exercera enfin, en degré d'appel, le pouvoir disciplinaire; c'est devant lui que l'appel des décisions des conseils de discipline est porté. Dans ce cas, le Conseil Supérieur sera présidé par un magistrat désigné par le Ministre de la Justice (art. 32).

La formation des futurs reviseurs et le maintien de la discipline professionnelle exigent la création, au sein de l'Institut, de deux organismes permanents chargés de deux tâches importantes.

La formation professionnelle des futurs membres s'accomplira sous l'égide de la Commission Centrale du Stage. Celle-ci aura à veiller à l'organisation de la formation professionnelle et à exercer la surveillance des stagiaires.

Si les nécessités s'en font sentir, des Commissions régionales du Stage pourront être créées. Les règlements détermineront le mode de recrutement et les attributions de ces Commissions régionales.

Le création de ces Commissions régionales ne doit toutefois pas nuire à l'unité de direction dans la formation professionnelle; les décisions de ces Commissions régionales ne seront valables qu'après ratification par la Commission Centrale.

La charge de maintenir la discipline appartient au Conseil central de discipline. Son action disciplinaire s'étendra, non seulement aux membres de l'Institut, mais aussi aux stagiaires. Ici également des Conseils régionaux de discipline pourront être créés, mais comme pour les Commissions régionales du stage leurs décisions ne seront valables qu'après ratification par le Conseil Central.

Il est tout à fait naturel que les fonctions de président, vice-président et membres du Conseil supérieur, du Comité exécutif, des Commissions du stage et des Conseils de discipline soient gratuites. Ces fonctions, qui doivent être exercées par des membres de l'Institut, constituent à la fois un honneur et une charge de la profession. Il ne peut donc y être attaché aucun avantage matériel. L'octroi d'indemnité ne se conçoit, par conséquent, que pour les personnes étrangères à la profession appelées à présider le Conseil de discipline ou le Conseil Supérieur siégeant en matière de discipline.

Le Chapitre IV comprend les dispositions relatives à la formation professionnelle des reviseurs d'entreprises.

gepaste beslissingen, de beginselen van rechtschapenheid en correctheid hoog te houden alsmede voor de uitoefening van het beroep van bedrijfsrevisor nodige waarborgen van bevoegdheid in stand te houden.

4° De veelzijdige ervaring, die de leden van het Instituut tijdens hun loopbaan zullen opdoen, laat toe er een adviserend organisme van te maken dat in samenwerking met de overheid een belangrijke taak zal te vervullen krijgen, de Hoge Raad zal het recht bezitten om aan de openbare machten adviezen te verstrekken of moties over te maken betreffende de organisatie van het beroep, het wettelijk statuut der venootschappen en de fiskale wetgeving.

5° Ten slotte zal de Hoge Raad de bevoegdheid bezitten om in hoger beroep tuchtstraffen op te leggen; ieder hoger beroep tegen de beslissingen der tuchtraden dient bij hem aanhangig te worden gemaakt. In dit laatste geval zal de Hoge Raad door een door de Minister van Justitie aangewezen magistraat worden voorgezeten (art. 32).

De opleiding der toekomstige revisoren en de handhaving der beroepstucht vereisen de oprichting bij het Instituut van twee vaste organisaties aan wie twee belangrijke taken dienen te worden toevertrouwd.

De beroepsopleiding der toekomstige leden zal geschieden onder toezicht van de Centrale Proeftijdcommissie. Deze zal voor de inrichting van de beroepsopleiding zorg dragen en over de stagedoenden toezicht uitoefenen.

Gewestelijke proeftijd Commissies zullen kunnen opgericht worden indien de behoefte hiertoe zich zou laten gevoelen. Door de reglementen zullen wijze van aanwerving en bevoegdheid van deze gewestelijke Commissies nader bepaald worden.

De oprichting dezer gewestelijke Commissies mag evenwel niet schaden aan de éénheid van leiding bij de beroepsopleiding; de beslissingen van deze gewestelijke Commissies behoeven om geldig te zijn door de Centrale Commissie bekrachtigd te worden.

De centrale tuchtraad is belast met de handhaving van de tucht. Zijn werking inzake tucht strekt zich niet alleen tot de leden van het Instituut, maar tevens tot de stagedoenden uit. Terzake zullen eveneens gewestelijke tuchtraden kunnen ingesteld worden, maar zoals bij de gewestelijke proeftijd Commissies zullen hun beslissingen slechts na bekrachtiging door de Hoofdraad rechtsgeldig zijn.

Het spreekt van zelf dat de functie van voorzitter, ondervoorzitter, secretarissen en leden van de Hoge Raad, van het uitvoerend Comité, van de Proeftijdcommissies en van de Tuchtraden kosteloos worden uitgeoefend. Het vervullen dezer functies welke moeten uitgeoefend worden door leden van het Instituut is terzelfdertijd een eer en een beroepsplicht. Er mag derhalve geen enkel materieel voordeel aan verbonden zijn. Bijgevolg kan slechts van vergoedingen sprake zijn bij buitenstaanders, wier taak het is de Tuchtraad of de Hoge Raad zetelende in Tuchtzaken voor te zitten.

Hoofdstuk IV behelst de beschikkingen betreffende de beroepsopleiding der bedrijfsrevisoren.

La formation des futurs reviseurs s'accomplira sous l'égide de la Commission du stage.

Le stage doit, non seulement permettre aux stagiaires d'acquérir la formation morale et technique, aussi bien théorique que pratique, nécessaire à l'exercice de la profession. Il doit aussi permettre d'éliminer les candidats qui n'auraient pas fait preuve des qualités requises pour exercer la profession avec honneur et compétence.

Le stage est préalable à l'examen final; cette modalité répond à plusieurs préoccupations, notamment :

a) Les critères moraux sont ceux auxquels il paraît nécessaire de donner le plus grand poids dans le recrutement et la sélection des candidats; les qualités morales de ces derniers seront plus facilement mises en lumière au cours d'un stage prolongé que lors des examens.

Il ne convient pas que la formation technique nécessaire aux reviseurs d'entreprises soit dispensée et officiellement reconnue à des personnes qui se révéleraient moralement inaptes à l'exercice de la profession.

b) Le stage devant être long et les études devant se répartir sur plusieurs années, il est souhaitable que le stage et les études se fassent simultanément, de manière à éviter que la formation des reviseurs n'exige des délais tellement longs qu'ils écarteraient de la profession bon nombre de candidats intéressants.

Pour être admis au stage, le candidat qui aura été agréée par un parrain, membre effectif de l'Institut ou membre adhérent comptant au moins cinq années de pratique, devra soumettre à la Commission du stage la convention intervenue avec son parrain. Cette convention déterminera les obligations du parrain et du stagiaire. Il devra ensuite satisfaire à un examen d'admission dont le programme est établi de manière à permettre de s'assurer que le récipiendaire possède outre la culture générale que l'enseignement moyen du degré supérieur permet d'acquérir, la maturité d'esprit et de caractère nécessaire à sa formation professionnelle.

Il ne pouvait être question pour assurer la formation scientifique des stagiaires, de faire organiser par l'Institut un enseignement complet qui, dans une large mesure, ferait double emploi avec celui que dispensent les établissements d'enseignement supérieur, les établissements d'enseignement technique et certaines associations professionnelles existantes. Le stagiaire devra au cours de son stage et c'est là une des innovations de la loi, subir deux examens, un examen de candidature et un examen final.

Chacun de ces examens comportera deux épreuves. L'une théorique, sera passée devant le Jury Central Officiel et portera sur des matières choisies parmi celles qui

De opleiding der toekomstig revisoren zal gebeuren onder de bescherming van de Proeftijd Commissie.

De proeftijd moet niet alleen aan de stagedoenden toelaten de voor de uitoefening van het beroep, noodzakelijke zedelijke en technische opleiding zowel practisch als theoretisch te verwerven; hij moet ook toelaten de kandidaten uit te schakelen die niet zouden bewezen hebben dat zij de vereiste hoedanigheden bezitten om het beroep eervol en deskundig uit te oefenen.

De proeftijd gaat aan het eindexamen vooraf; deze beschikking beantwoordt aan verschillende bekommernissen, meer inzonderheid :

a) Aan het feit dat de zedelijke kenmerken tot deze behoren die het meeste gewicht in de weegschaal dienen te leggen bij de aanwerving en de uitverkiezing der kandidaten; de zedelijke kwaliteiten dezer laatsten zullen gemakkelijker aan de dag treden tijdens een lange proeftijd dan bij de examens.

Het is ongepast dat de technische opleiding noodzakelijk voor de bedrijfsrevisoren zou verleend en officieel erkend worden aan personen die in zedelijke oogpunt voor de uitoefening van het beroep ongeschikt zouden blijken.

b) Aangezien de proeftijd van lange duur dient te zijn en dat de studiën over verscheidene jaren ingedeeld worden, is het wenselijk dat en proeftijd en studiën gelijktijdig plaats vinden, zodat vermeden wordt dat voor de opleiding der revisoren zoveel jaren vereist zijn, dat hierdoor een aanzienlijk aantal kandidaten zouden afgeschrikt worden.

Om tot de proeftijd toegelaten te worden zal de candidaat die door een peter aangenomen is, die minstens vijf jaar praktijk telt en werkend of aangesloten lid is van het Instituut, aan de Proeftijdcommissie de overeenkomst moeten onderwerpen die hij met zijn peter gesloten heeft. Deze overeenkomst zal de wederzijdse verplichtingen van peter en stagedoende nader omschrijven. Vervolgens dient hij te slagen in een toelatingsexamen, waarvan het programma derwijze opgevat is dat het toelaat er zich rekenschap van te geven of de candidaat behalve de algemene ontwikkeling, die door het middelbaar onderwijs van de hogere graad kan verworven worden, tevens de rijpheid van geest en de vastheid van karakter bezit, die voor zijn beroepsopleiding onmisbaar zijn.

Om de wetenschappelijke vorming van de stagedoenden te verzekeren kan er geen sprake zijn, door het Instituut een volledig onderwijs te doen organiseren, dat in ruime mate een onnodige herhaling zou zijn van datgene verschaft door de instellingen voor hoger onderwijs, de instellingen voor technisch onderwijs en zekere bestaande beroepsverenigingen. Tijdens zijn proeftijd en zulks is een door de wet ingevoerde nieuwigheid, dient de stagedoende twee examens af te leggen, een candidaats- en een eindexamen.

Elk dezer examens omvat twee proeven. Een theoretische, die voor de Officiële Centrale Jury zal worden afgelegd en slaande op vakken gekozen onder dezen voorzien

sont prévues pour l'obtention du grade, soit de Candidat en Sciences Commerciales (pour l'examen de candidature), soit de Licencié en Sciences Commerciales et Financières, de Licencié en Sciences Economiques ou d'Ingénieur Commercial (pour l'examen final).

L'autre épreuve pratique, passée devant un jury composé de professeurs et de Reviseurs d'Entreprises, portera sur les applications au domaine de l'activité du Reviseur d'Entreprises des notions théoriques ayant fait l'objet de l'épreuve passée devant le Jury Central.

Comme la pratique s'en est instituée en Angleterre pour les examens auxquels sont soumis les Chartered Accountants, une publicité pourra être donnée par l'Institut, aux questions posées par les jurys formés de professeurs et de techniciens, de façon à ce que les établissements d'enseignement dont les stagiaires pourront suivre les cours puissent adapter leur programme et assurer à leurs élèves une meilleure préparation aux épreuves pratiques organisées par l'Institut.

La profession de Reviseurs d'Entreprises ne doit pas être réservée aux seuls titulaires de diplômes universitaires. Il est toutefois juste que ceux-ci soient dispensés de l'examen d'admission et puissent bénéficier d'une réduction de la durée du stage au moins égale à celle du nombre d'années que nécessite l'obtention du diplôme de Licencié en sciences commerciales et financières, de Licencié en Sciences économiques ou d'Ingénieur commercial.

L'efficacité du stage, l'assiduité des stagiaires et l'assistance de leurs parrains seront contrôlés par la Commission du Stage.

Pour éviter que des membres de l'Institut ne puissent en raison d'un trop grand nombre de stagiaires, accomplir comme il convient le devoir et la charge professionnelle de former de nouveaux membres, le nombre de stagiaires que peut s'attacher simultanément un membre de l'Institut est limité.

La formation pratique sous la direction du parrain constitue en effet un élément essentiel au stage; mais elle ne sera efficace que si le stagiaire prend une part active aux travaux professionnels; il faut donc que le parrain lui en donne la possibilité.

Les dispositions du chapitre V organisent la discipline professionnelle.

Elles n'appellent guère de commentaires. Les peines disciplinaires que le projet précise sont infligées par les conseils de discipline. La procédure est engagée normalement par le conseil compétent soit d'office, soit sur plainte d'un intéressé. Elle peut l'être aussi sur la réquisition écrite d'un Procureur général près une Cour d'appel.

L'intervention de ce haut magistrat est apparue en effet nécessaire pour permettre de saisir les conseils de discipline des fautes graves qui viendraient à être portées à la connaissance des parquets.

pour het verwerven van de graad, hetzij van Candidaat in de Handelswetenschappen (voor het Candidatuurexamen), hetzij voor het verwerven van de graad van Licentiaat in Handels- en Financiële Wetenschappen, van Licentiaat in Economische Wetenschappen of van Handelsingenieur (voor het eindexamen).

De andere, praktische proef, afgelegd voor een jury samengesteld uit professors en Bedrijfsrevisoren zal gaan over de toepassingen in het arbeidsveld van de Bedrijfsrevisor, der theoretische beginselen die het voorwerp uitmaakten van de proef afgelegd voor de Centrale Jury.

Zoals het in de praktijk in Engeland toegepast wordt voor de examens die de « Chartered Accountants » moeten afleggen, zou door het Instituut een zekere publiciteit kunnen gegeven worden aan de vragen die door de jury's bestaande uit professoren en technici, gesteld worden, om aldus aan de onderwijsinstellingen, waar de stagedoenden lessen volgen, toe te laten hun programma aan te passen en aan hun leerlingen een betere voorbereiding te verzekeren tot de praktische proeven georganiseerd door het Instituut.

Het beroep van Bedrijfsrevisor moet niet uitsluitend voorbehouden blijven aan de houders van universitaire diploma's. Het is nochtans rechtvaardig dat deze laatsten zouden vrijgesteld worden van het toelatingsexamen en dat zij zouden genieten van een vermindering van de proeftijd, minstens overeenstemmend met het aantal jaren nodig tot het verwerven van het diploma van Licentiaat in de Handels- en Financiële Wetenschappen, van Licentiaat in Economische Wetenschappen en van Handelsingenieur.

De doeltreffendheid van de proeftijd, de vlijt van de stagedoenden en de bijstand van hun peter zal door de Proeftijdcommissie worden nagegaan.

Om te voorkomen dat de leden van het Instituut wegens het te groot aantal stagedoenden de beroepsplicht en -taak, er in bestaande nieuwe leden op te leiden, niet behoorlijk zouden vervullen, wordt het aantal stagedoenden, waarvoor een lid van het Instituut te gelijker tijd het peterschap mag op zich nemen, beperkt.

De praktische opleiding onder toezicht van de peter is immers een wezenlijk bestanddeel van de proeftijd; derhalve zal ze slechts doeltreffend zijn wanneer de stagedoende actief aan de beroepsbezigheden deelneemt; de peter moet hem dus hiertoe de gelegenheid bieden.

In de beschikkingen van Hoofdstuk V wordt de beroepstucht behandeld.

Deze vergen geen nadere verklaring. De in het ontwerp nader omschreven tuchstraffen worden door de tuchtraden toegepast. De rechtspleging wordt normaal door de bevoegde raad, hetzij ambtshalve, hetzij op klacht van de betrokkene ingesteld. Zij kan ook ingesteld worden op schriftelijke vordering van een Procureur-generaal bij een Hof van Beroep.

Het optreden van deze hoge magistraat is immers noodzakelijk gebleken om toe te laten bij de tuchtraden zware vergripen aanhangig te maken, die ter kennis van de parketten zouden worden gebracht.

Le contrôle du parquet général a été prévu d'une manière analogue à celle dont il est organisé en ce qui concerne la discipline du barreau.

Toutefois, comme l'appel des sentences des conseils de discipline n'est pas porté devant la Cour d'Appel du ressort, mais devant le Conseil Supérieur présidé dans ce cas par un magistrat, comme il est dit à l'article 32, l'intervention du Procureur général en degré d'appel se limitera à l'envoi d'un mémoire contenant son avis motivé.

Le Chapitre VII contient les dispositions pénales destinées, comme il a déjà été dit, à sanctionner le port illégitime du titre de reviseur d'entreprises et la violation du secret professionnel.

Enfin, les mesures transitoires constituent l'objet du Chapitre VIII.

Comment donner à l'Institut son premier élan ?

Problème capital, car le sort de la réforme entière en dépend. Problème ardu, puisqu'il s'agit à ce stade d'une véritable création *ex nihilo*.

Deux difficultés doivent être surmontées, le recrutement des premiers membres de l'Institut et de ses premiers dirigeants.

Pour la seconde, la solution la meilleure et la plus simple est de confier au Roi le pouvoir de nommer, pour un terme de cinq ans, les membres du premier conseil supérieur de l'Institut. Ce premier conseil devra être composé avec le plus grand soin; il comprendra des personnalités appartenant à tous les milieux que la profession intéresse et qui puissent apporter une contribution effective, grâce à leur connaissance et à leur expérience, à l'œuvre à réaliser; hommes d'affaires représentant les personnes susceptibles d'avoir recours aux services des reviseurs d'entreprises, experts, représentant les reviseurs d'entreprises, juristes, s'intéressant à la réforme entreprise.

Il n'est pas souhaitable toutefois d'y voir entrer comme tels des représentants des organisations professionnelles existantes, qui risqueraient de devoir suivre les mots d'ordre dictés par les assemblées de leur groupement.

Enfin, la composition de ce premier conseil devra également tenir compte de la double nécessité d'y voir représentées les diverses régions du pays, et d'assurer un juste équilibre au point de vue linguistique. Comme il apparaît indispensable que le conseil supérieur comprenne au plus tôt parmi ses membres une majorité de reviseurs d'entreprises de manière à établir la transition entre ce premier conseil et le conseil qui sera composé comme il est prévu par l'article 15, le premier conseil devra avant l'expiration de la troisième année, à dater de sa nomination, soumettre à l'approbation royale la nomination de six membres supplémentaires qui devront être membres effectifs ou adhérents de l'Institut. Ainsi au plus tard, trois ans après la création de l'Institut, les reviseurs d'entreprises constitue-

Het toezicht van het parket generaal werd op een gelijkwaardige wijze voorzien als deze waarop dit in tuchtzaken bij de balie ingericht is.

Nochtans, daar het beroep tegen de beslissingen der tuchtraden niet bij het Hof van Beroep aanhangig wordt gemaakt, maar wel bij de Hoge Raad, in dit geval voorgezet door een magistraat, zoals voorzien in artikel 32, zal de tussenkomst van de Procureur generaal zich beperken tot het inzenden van een memorie die zijn met redenen omkleed advies bevat.

Hoofdstuk VII bevat de strafbepalingen bestemd om, zoals bereids gezegd is het wederrechtelijk voeren van de titel van Bedrijfsrevisor en de schending van het beroepsgeheim te bestraffen.

Ten slotte zijn de overgangsbepalingen vervat in Hoofdstuk VIII.

Hoe het Instituut op gang brengen ?

Ziedaar een vraagstuk van doorslaggevend belang want van de oplossing ervan hangt het lot, dat aan de hervorming zal beschoren zijn, af. En tevens wat voor een moeilijk op te lossen vraagstuk, vermits het in dit stadium gaat, om te vertrekken van het nulpunt.

Twee moeilijkheden moeten overwonnen worden, de aanwerving der eerste leden en der eerste leiders van het Instituut.

Voor de tweede moeilijkheid is de beste en de eenvoudigste oplossing aan de Koning de macht toe te vertrouwen voor een termijn van vijf jaar de leden van de eerste Hogere Raad van het Instituut te benoemen. Deze eerste Raad dient met de meeste zorg te worden samengesteld; hij zal bestaan uit personaliteiten uit alle middens, die bij het beroep waarvan sprake betrokken zijn en die in staat zijn op grond van hun kennis en ervaring een daadwerkelijke bijdrage te leveren tot het te verwezenlijken werk, zoals zakenlieden de personen vertegenwoordigend, die in aanmerking komen om gebruik te maken van de diensten van de bedrijfsrevisoren, deskundigen, de bedrijfsrevisoren vertegenwoordigend, rechtsgeleerden, die belangstellen in de ingevoerde hervorming.

Het lijkt evenwel niet wenselijk er vertegenwoordigers van bestaande bedrijfsorganisaties als dusdanig in op te nemen wegens het gevaar dat ze zouden kunnen lopen de wachtwoorden te moeten invullen, die door hun in vergadering bijeengekomen groepering zouden worden gegeven.

Ten slotte dient bij de samenstelling van de eerste Raad eveneens rekening gehouden met de dubbele noodzakelijkheid een vertegenwoordiging der verschillende gewesten van het land alsmede een billijk evenwicht op taalgebied te verzekeren. Daar het noodzakelijk lijkt, dat de Hoge Raad onder zijn leden ten spoedigste een meerderheid van bedrijfsrevisoren zou bevatten om de overgang te vormen tussen de eerste Raad en de Raad die zal samengesteld worden overeenkomstig hetgene in artikel 15 voorzien is, zal de eerste Raad vóór het verstrijken van het derde jaar, ingaande op de datum van zijn aanstelling, aan de koninklijke goedkeuring de benoeming van acht bijkomende leden moeten voorleggen, deze laatste gewone of werkende leden zijnde van het Instituut. Aldus zullen de bedrijfsrevi-

ront presque certainement la majorité du conseil supérieur pour, à la fin de la période transitoire, en composer l'intégralité.

La Direction de l'Institut, pendant la période transitoire, ne pouvait évidemment être confiée aux membres eux-mêmes recrutés empiriquement, issus de milieux différents, ils n'auraient sans doute pas, dans l'ensemble, une vue exacte du but à atteindre et risqueraient de faire dévier l'institution, ou simplement de ne pas lui donner une impulsion suffisamment vigoureuse.

Aussi, paraît-il indispensable pendant cette période de conférer au premier conseil supérieur — organisme chargé de donner l'impulsion initiale — tous les pouvoirs qui ultérieurement seront exercés par l'assemblée générale des membres.

Pendant cette même période, le Conseil central de discipline qui, par dérogation à l'article 19, pourra compter parmi ses membres des membres du conseil supérieur, statuera en premier et dernier ressort. Il apparaît, en effet, difficile, dans la période d'organisation de l'Institut, de constituer un Conseil central de discipline composé de membres ne participant pas à la gestion de l'Institut: les principes de la déontologie professionnelle doivent être non seulement fixés par les règlements que le conseil établira, mais aussi précisés par les sentences qui seront rendues en matière disciplinaire.

Grâce à cette concentration des pouvoirs, une parfaite unité de vue présidera à la « création continuée » de l'Institut.

Le Conseil Supérieur établira, à mesure des besoins, les règlements appropriés, il mettra ainsi au point l'organisation du stage et la formation des nouveaux candidats; il assurera directement l'observation des règles professionnelles et de la discipline; ses membres qui seront parfaitement conscients du but à atteindre sauront formuler, pour le plus grand bien des futurs reviseurs, les principes qui devront demeurer à la base de la profession.

La deuxième difficulté à surmonter au début de la vie de l'Institut est le recrutement des premiers membres. Pour éviter que le premier recrutement ne soit trop empirique, l'article 41 précise les conditions que devront réunir les personnes qui solliciteront leur admission en qualité de membre effectif ou de membre adhérent. Le Conseil Supérieur, qui statuera sur les demandes d'admission, veillera à ce que ne soient admises que des personnes possédant aussi bien les connaissances théoriques que l'expérience pratique nécessaires et offrant toutes les garanties morales souhaitables.

*Le Ministre des Affaires Economiques,
et des Classes Moyennes,*

soren uiterlijk drie jaar na de instelling van het Instituut met vrij grote zekerheid de meerderheid uitmaken van de Hoge Raad en zal deze laatste op het einde van de overgangperiode uitsluitend uit bedrijfsrevisoren zijn samengesteld.

Tijdens deze overgangstijd kon de leiding van het Instituut vanzelfsprekend niet toevertrouwd worden aan de leden zelf; inderdaad, op een enigszins willekeurige wijze aangeworven en tot verschillende middens behorend, zouden ze ongetwijfeld en het algemeen geen juiste opvatting hebben van het te verwezenlijken doel en gevaar lopen de instelling van hun normaal doel te doen afwijken of alleen maar er geen voldoende krachtig impuls aan te geven.

Het blijkt ook onontbeerlijk tijdens deze periode aan de eerste hogere raad — gelast met het geven van de eerste impuls — al de machten toe te vertrouwen die later zullen uitgeoefend worden door de algemene vergadering der leden.

Tijdens hetzelfde tijdsbestek zal de Centrale Tuchtraad waarin in afwijking van artikel 19, leden van de Hoge Raad opgenomen kunnen worden, in eerste en laatste aanleg beslissen. Gedurende de inrichtingsperiode van het Instituut lijkt het immers moeilijk een Centrale Tuchtraad samen te stellen, bestaande uit leden die aan het beheer van het Instituut geen deel nemen: de beginselen van de beroepspllichtenleer moeten niet alleen bepaald worden door de reglementen, welke door de Raad zullen opgesteld, maar tevens nader omschreven door de uitspraken welke in tuchtzaken zullen geveld worden.

Dank zij deze concentratie der bevoegheden zal een volmaakte éénheid van opvatting bij deze « voortgezette » oprichting van het Instituut voorzitten.

De Hoge Raad zal naar gelang de behoeften zich hier toe laten gevoelen, de passende reglementen vaststellen; zo zal hij de inrichting van de proeftijd alsmede de opleiding der nieuwe kandidaten verder uitwerken; hij zal rechtstreeks waken over het naleven van de beroepsregelen en over de tucht; zijn leden die volkomen bewust zullen zijn van het te bereiken doel, zullen voor het hoogste welzijn der toekomstige revisoren, de beginselen kunnen formuleren die de grondslag dienen te blijven van het beroep.

De tweede bij de aanvang van de werking van het Instituut te overwinnen moeilijkheid zal in de aanwerving der eerste leden bestaan. Om te vermijden dat de eerste aanwerving te empirisch zou gebeuren bepaalt artikel 41 de voorwaarden die zullen moeten vervuld worden door de personen die hun toelating als werkend of toegetreden lid zullen aanvragen. De Hoge Raad die over de aanvragen om opneming uitspraak zal doen, zal er zorg voor dragen, dat slechts dezen worden opgenomen, die zowel de nodige theoretische kennis als de vereiste praktische ervaring bezitten en alle gewenste zedelijke waarborgen bieden.

*De Minister van Economische Zaken
en Middenstand,*

J. DUVIEUSART.

PROJET DE LOI

CHARLES,

Prince de Belgique, Régent du Royaume,

A tous, présents et à venir, SALUT!

Sur la proposition du Ministre des Affaires Economiques et des Classes Moyennes, et de l'avis des Ministres qui en ont délibéré en Conseil,

NOUS AVONS ARRÊTÉ ET ARRÊTONS :

Le Ministre des Affaires Economiques et des Classes Moyennes est chargé de déposer en Notre nom, aux Chambres législatives, le projet de loi dont la teneur suit :

CHAPITRE PREMIER.

Dénomination — Objet — Patrimoine.

ARTICLE PREMIER.

Il est créé un Institut des Reviseurs d'Entreprises, jouissant de la personnalité civile. Le siège de l'Institut est fixé à Bruxelles, ou dans une commune limitrophe.

ART. 2.

L'Institut a pour objet :

a) d'assurer la formation et l'organisation permanente d'un corps de spécialistes capables de remplir les fonctions de reviseurs d'entreprises, telles qu'elles sont définies à l'article 12, avec toutes les garanties requises au point de vue de la compétence, de l'indépendance et de la probité professionnelle;

b) de soutenir et de développer l'activité professionnelle de ses membres et de défendre leurs intérêts professionnels;

c) de contribuer au progrès de la science comptable et de ses applications ainsi qu'au renforcement de la protection de l'épargne; d'exprimer des avis sur des questions relatives à la profession de reviseurs d'entreprises, au régime légal des sociétés et à la législation fiscale.

ART. 3.

L'Institut peut acquérir les biens meubles et immeubles nécessaires à l'exercice de son activité.

En dehors de ses investissements, il ne peut affecter ses

WETSONTWERP

KAREL,

Prins van België, Regent van het Koninkrijk,

Aan allen, tegenwoordigen en toekomstenden, HEIL!

Op voorstel van de Minister van Economische Zaken en Middenstand, en op advies der Ministers die er over beraadslaagd hebben in de Ministerraad,

WIJ HEBBEN BESLOTEN EN WIJ BESLUITEN :

De Minister van Economische Zaken en Middenstand is belast in Onze naam aan de Wetgevende Kamers, het wetsontwerp neer te leggen waarvan de inhoud als volgt luidt :

EERSTE HOOFDSTUK.

Benaming — Voorwerp — Vermogen.

EERSTE ARTIKEL

Er wordt een Instituut der Bedrijfsrevisoren opgericht, bekleed met rechtspersoonlijkheid. De zetel van het Instituut is gevestigd te Brussel of in een randgemeente.

ART. 2.

Het Instituut heeft tot voorwerp :

a) de vorming en de bestendige organisatie te verzekeren van een korps deskundigen, bekwaam om de functies van bedrijfsrevisor te vervullen, zoals deze bepaald zijn in artikel 12, met al de vereiste waarborgen betreffende de bekwaamheid, de onafhankelijkheid en de beroeps-eerlijkheid;

b) de beroepswerkzaamheden van zijn leden te steunen en te bevorderen en hun beroepsbelangen te verdedigen;

c) bij te dragen tot de vooruitgang der wetenschap van het boekhouden en haar toepassing evenals tot de versterking; advies uit te brengen der bescherming van de spaarders over vraagstukken betreffende het beroep van bedrijfsrevisor, betreffende het wettelijk statuut der vennootschappen en de fiscale wetgeving.

ART. 3.

Het Instituut kan de roerende en onroerende goederen verwerven, die tot uitoefening van zijn werking nodig zijn. Buiten deze beleggingen mag het zijn beschikbare gelden

disponibilités qu'à l'achat de Fonds d'Etat belges ou d'autres valeurs mobilières jouissant, quant au capital et à l'intérêt, de la garantie de l'Etat.

ART. 4.

Le patrimoine de l'Institut ne peut, en aucune circonstance, donner lieu à une répartition quelconque entre les membres ou leurs ayants-droit.

En cas de dissolution de l'Institut, son patrimoine est dévolu à l'Etat.

CHAPITRE II.

Des membres, de leurs droits et obligations.

ART. 5.

L'Institut comprend deux catégories de membres :

1. — Les membres effectifs exerçant la profession de reviseurs d'entreprises et participant aux assemblées générales et à la gestion de l'Institut.

2. — Les membres adhérents exerçant la profession de reviseurs d'entreprises, mais sans participer à la gestion de l'Institut.

Les stagiaires ne sont pas membres de l'Institut mais soumis à sa surveillance et à son autorité disciplinaire. Les membres payent une cotisation annuelle dont le montant et les conditions d'exigibilité sont fixés par les règlements de l'Institut.

La liste des membres effectifs et adhérents est arrêtée le 31 décembre de chaque année et publiée au *Moniteur Belge* avant le 31 mars de l'année suivante, par les soins du Conseil Supérieur.

ART. 6.

La qualité de membre adhérent ne peut être conférée que si le candidat a satisfait aux épreuves prévues aux articles 21, 25 et 26, sauf dispenses prévues aux mêmes articles.

Au moment de leur admission, les membres adhérents prêtent entre les mains du Président de l'Institut un serment formulé comme suit : « Je jure de procéder fidèlement en âme et conscience aux missions qui me seront confiées en qualité de Reviseur d'entreprises. »

ART. 7.

La qualité de membre effectif ne peut être conférée qu'aux personnes qui, en qualité de membre adhérent ont exercé la profession de reviseur d'entreprises sans interruption pendant une durée qui sera fixée par arrêté royal.

slechts aan de aankoop van Belgische Staatsfondsen of van andere effecten besteden, waarvan kapitaal en rente door de Staat gewaarborgd worden.

ART. 4.

Het vermogen van het Instituut mag in geen enkel geval aanleiding geven tot welke verdeling ook onder de leden of hun rechthebbenden.

Ingeval van ontbinding van het Instituut vervalt zijn vermogen aan de Staat.

HOOFDSTUK II.

Van de leden, hun rechten en plichten.

ART. 5.

Het Instituut omvat twee categorieën leden :

1. — De werkende leden, die het beroep van bedrijfs-revisor uitoefenen en aan de algemene vergaderingen alsmede aan het beheer van het Instituut deelnemen.

2. — De gewone leden, die het beroep van bedrijfs-revisor uitoefenen, zonder echter aan het beheer van het Instituut deel te nemen.

De stagedoenden zijn geen leden van het Instituut maar zijn onderworpen aan zijn toezicht en aan zijn tuchtmacht. De leden betalen een jaarlijkse bijdrage waarvan het bedrag en de inningsvoorwaarden vastgesteld zijn door de reglementen van het Instituut.

De lijst der werkende en gewone leden wordt afgesloten op 31 December van ieder jaar en door de zorgen van de Hoge Raad vóór 31 Maart van het volgend jaar in het *Belgisch Staatsblad* bekendgemaakt.

ART. 6.

De hoedanigheid van gewoon lid kan slechts verleend worden, indien de kandidaat in het examen, voorzien in artikels 21, 25 en 26, geslaagd is, met behoudens de vrijstellingen, die in bedoelde artikelen voorzien worden.

Op het ogenblik van hun opneming leggen de gewone leden hun eed in handen van de voorzitter van het Instituut af. De bewoorden ervan luiden als volgt : « Ik zweer in eer en geweten trouw de opdrachten te vervullen die mij in de hoedanigheid van bedrijfsrevisor zullen worden toevertrouwd. »

ART. 7.

De hoedanigheid van werkend lid kan slechts aan diegenen verleend worden, die als gewoon lid, zonder onderbreking, gedurende een bij koninklijk besluit vastgestelde tijd het beroep van bedrijfsrevisor hebben uitgeoefend.

ART. 8.

La qualité de membre ne peut être conférée qu'à des personnes physiques.

Le Conseil supérieur apprécie si les candidats présentent les garanties de moralité nécessaires.

ART. 9.

Les membres effectifs et adhérents de l'Institut peuvent seuls porter le titre de réviseurs d'entreprises.

Ils ne peuvent exercer aucune activité professionnelle autre que celle de réviseurs d'entreprises ou celles expressément autorisées par les règlements.

ART. 10.

L'activité du réviseur d'entreprises consiste à exécuter, pour le compte de tiers, toutes missions visant à l'organisation de services comptables, au redressement et au contrôle de tous documents comptables et administratifs. Cette activité peut aussi consister à analyser, par les procédés de la technique comptable, la situation et le fonctionnement des entreprises tant au point de vue de leur crédit, de leur rendement et des risques qu'elles encourent, qu'au regard des lois qui leur sont applicables.

ART. 11.

Les réviseurs d'entreprises sont personnellement responsables des fautes commises dans l'exécution des missions qui leur sont confiées. Il leur est interdit de se décharger de cette responsabilité, même partiellement, par une convention particulière.

Les réviseurs d'entreprises peuvent s'associer pour l'exercice en commun de leur profession. Les conventions conclues entre eux à cette fin sont préalablement soumises au Conseil Supérieur de l'Institut et ne peuvent recevoir leur exécution qu'après avoir été approuvées par lui.

La société ainsi formée ne peut emprunter les formes des sociétés commerciales. Les associés peuvent cependant exercer leur profession sous une raison sociale comprenant le nom de tous les associés ou de certains d'entre eux.

Nonobstant toute convention contraire, les associés sont solidairement responsables à l'égard des tiers à raison de l'activité professionnelle de chacun d'eux.

Aucune société en vue de l'exercice de la profession ne peut être formée entre un ou plusieurs réviseurs d'entreprises et d'autres personnes qui ne possèdent pas cette qualité.

ART. 12.

Hors les cas où ils sont appelés à témoigner en justice ou à faire rapport sur une mission déterminée à ceux qui

ART. 8.

De hoedanigheid van lid kan slechts aan de natuurlijke personen verleend worden.

De Hoge Raad zal oordelen of de kandidaten de nodige zedelijke waarborgen bieden.

ART. 9.

Slechts de werkende en gewone leden van het Instituut mogen de titel van bedrijfsrevisor voeren.

Zij mogen geen enkele andere beroepsactiviteit uitoefenen dan deze van bedrijfsrevisor of deze uitdrukkelijk toegelaten door de reglementen.

ART. 10.

Het beroep van bedrijfsrevisor bestaat in het uitvoeren, voor rekening van derden, van alle opdrachten, die de organisatie der boekhoudkundige diensten, de verbetering van en het toezicht op alle boekhoudkundige en administratieve bescheiden ten doel hebben. Het doel dezer werkzaamheden kan eveneens bestaan in het ontleden, door middel van de boekhoudkundige techniek, van toestand en werking der ondernemingen, zowel ten opzichte van hun kredietwaardigheid, hun rendement en het door hen gelopen risico als van de op hen toepasselijke wetten.

ART. 11.

De bedrijfsrevisoren worden persoonlijk aansprakelijk gesteld voor de in de vervulling hunner opdracht begane fouten. Het is hun verboden, zelfs gedeeltelijk, deze verantwoordelijkheid door een bijzondere overeenkomst op iemand anders af te wentelen.

De bedrijfsrevisoren zijn gerechtigd om met elkaar een vennootschap aan te gaan, ten einde gemeenschappelijk hun beroep uit te oefenen. De onder elkaar met het oog hierop gesloten overeenkomsten dienen evenwel vooraf aan de Hoge Raad van het Instituut voorgelegd en mogen slechts, nadat ze diens goedkeuring ontvangen hebben, uitgevoerd worden.

De aldus opgerichte vennootschap mag de vorm eener handelsvennootschap niet aannemen. De vennoten mogen evenwel hun beroep onder een firmanaam uitoefenen, waarin de namen van alle vennoten of van sommigen onder hen opgenomen zijn.

Niettegenstaande iedere andersluidende overeenkomst, worden de vennoten hoofdelijk aansprakelijk gesteld ten opzichte van derden, in verhouding tot de door ieder hunner verrichte beroepswerkzaamheden.

Geen enkele vennootschap mag opgericht worden, met het oog op de uitoefening van het beroep, onder één of meer bedrijfsrevisoren en andere personen, die deze eigenschap niet bezitten.

ART. 12.

Buiten de gevallen waarin ze als getuige voor de rechtbank gedagvaard worden of waarin ze verslag moeten uit-

la leur ont confiée, les reviseurs d'entreprises ne peuvent révéler les faits dont ils ont eu connaissance à l'occasion de l'exercice de leur profession.

CHAPITRE III.

Gestion et fonctionnement de l'Institut.

ART. 13.

Les règlements nécessaires pour assurer le fonctionnement de l'Institut et la réalisation de son objet dans le cadre de la présente loi sont établis par arrêtés royaux.

Ces règlements ne pourront être modifiés et de nouveaux règlements ne pourront être établis que sur proposition de l'Assemblée générale prévue à l'article 14.

Les règlements peuvent prévoir la création de sections régionales, dont ils fixent le nombre, le ressort territorial et le statut.

ART. 14.

L'assemblée générale de l'Institut se compose de tous les membres effectifs. Elle a les pouvoirs les plus étendus pour prendre les décisions et accomplir les actes qui intéressent l'Institut.

Les règlements peuvent prévoir que sur certaines questions l'assemblée générale vote par sections régionales.

ART. 15.

La Direction de l'Institut est assurée par un Conseil supérieur composé :

1° d'un Président et d'un Vice-Président nommés par arrêté royal pour un terme de cinq ans, et choisis sur une liste de trois candidats, membres effectifs de l'Institut, désignés pour chaque place par l'Assemblée générale au scrutin secret. Leur mandat peut être renouvelé une fois;

2° de deux secrétaires nommés par arrêté royal pour un terme de cinq ans et choisis sur une liste de trois candidats, membres effectifs de l'Institut, désignés pour chaque place, par l'Assemblée générale au scrutin secret. Leur mandat peut être renouvelé;

3° de trois membres représentant les chefs d'entreprises, nommés par arrêté royal pour un terme de cinq ans, sur des listes doubles présentées par les associations patronales les plus représentatives;

4° de trois membres représentant les travailleurs, nommés par arrêté royal pour un terme de cinq ans, sur des

brengen over een bepaalde opdracht aan dezen, die hen ermede belast hebben, mogen de bedrijfsrevisoren feiten, waarvan ze bij de uitoefening van hun beroep kennis gekregen hebben, niet onthullen.

HOOFDSTUK III.

Beheer en werking van het Instituut.

ART. 13.

De tot het verzekeren van de werking van het Instituut en van de verwezenlijking van zijn doel, binnen de grenzen van deze wet, nodige reglementen worden bij koninklijk besluit vastgesteld.

Deze reglementen mogen slechts gewijzigd en nieuwe reglementen opgemaakt worden, op voorstel van de in artikel 14 voorziene Algemene Vergadering.

Door de reglementen kan de oprichting van gewestelijke afdelingen wier aantal, ambtsgebied en statuut zij vaststellen, voorzien worden.

ART. 14.

De Algemene Vergadering van het Instituut bestaat uit alle werkende leden. Ze bezit de meest uitgebreide bevoegdheden om, de beslissingen te nemen en de handelingen te verrichten die het Instituut aanbelangen.

Door de reglementen kan voorzien worden dat de algemene vergadering betreffende zekere vraagstukken per gewestelijke afdelingen stemt.

ART. 15.

De leiding van het Instituut is verzekerd door een Hoge Raad samengesteld uit :

1° een Voorzitter en een Ondervoorzitter benoemd bij Koninklijk besluit voor een termijn van vijf jaar, en gekozen op een lijst van drie kandidaten, werkende leden zijnde van het Instituut, voor ieder ambt bij geheime stemming aangewezen door de Algemene Vergadering. Hun mandaat kan eenmaal hernieuwd worden;

2° twee bij Koninklijk besluit voor een termijn van vijf jaar benoemde secretarissen, gekozen op een lijst van drie kandidaten, werkende leden zijnde van het Instituut, voor ieder ambt bij geheime stemming aangewezen door de Algemene Vergadering. Hun mandaat kan hernieuwd worden;

3° drie leden die de ondernemingshoofden vertegenwoordigen gekozen op dubbele lijsten voorgelegd door de meest representatieve patroonsverenigingen, en bij Koninklijk besluit benoemd voor een termijn van vijf jaar;

4° drie leden die de werknemers vertegenwoordigen, gekozen op dubbele lijsten voorgelegd door de meest re-

listes doubles présentées par les organisations syndicales de travailleurs les plus représentatives;

5° de treize membres élus par l'Assemblée générale au scrutin secret pour un terme de trois ans et choisis parmi les membres effectifs de l'Institut. Ils sont rééligibles.

ART. 16.

Le Conseil Supérieur assure le fonctionnement de l'Institut; il ne peut ni aliéner, ni hypothéquer les Immeubles de l'Institut sans l'autorisation de l'Assemblée générale.

Les pouvoirs du Conseil Supérieur, les modalités, ainsi que les règles suivant lesquelles ces pouvoirs seront exercés, de même que les pouvoirs et attributions de son Président, sont déterminés par arrêté royal.

ART. 17.

Le Conseil Supérieur peut confier la gestion journalière, soit à l'un de ses membres, qui portera le titre d'administrateur, soit à plusieurs de ses membres qui formeront, sous la présidence du Président du Conseil, le Comité exécutif de l'Institut.

ART. 18.

L'organisation de la formation professionnelle des futurs membres, ainsi que la surveillance des stagiaires, sont confiés à une Commission centrale du stage, exerçant son activité sous le contrôle du Conseil Supérieur suivant les modalités prévues par les règlements.

ART. 19.

Un Conseil central de discipline est chargé sans préjudice à l'action des tribunaux, s'il y a lieu, de réprimer les infractions et fautes professionnelles commises par les membres effectifs ou adhérents, ainsi que par les stagiaires de l'Institut.

Le Conseil central de discipline est composé d'un président, choisi pour trois ans par le Conseil supérieur parmi les membres ou anciens membres du Conseil de l'Ordre des avocats près la Cour de Cassation ou près d'une Cour d'Appel, et de cinq membres au moins, élus pour un terme de trois ans par l'Assemblée générale et choisis dans son sein, à l'exclusion des membres du Conseil supérieur.

ART. 20.

Les fonctions de président, de vice-président, de secrétaire et de membre du Conseil Supérieur, du Comité exécutif, des Commissions du Stage et des Conseils de discipline sont gratuites, sauf éventuellement l'allocation de jetons de présence dont le montant est fixé par l'Assemblée générale.

presentatieve syndicale arbeidersorganisaties, en bij Koninklijk besluit benoemd voor een termijn van vijf jaar.

5° dertien leden bij geheime stemming verkozen door de Algemene Vergadering voor een termijn van drie jaar en gekozen uit de werkende leden van het Instituut. Zij zijn herkiesbaar.

ART. 16.

De Hoge Raad verzekerd de werking van het Instituut; hij mag zonder de toestemming van de Algemene Vergadering de onroerende goederen van het Instituut noch vervreemden, noch met hypotheek bezwaren.

De bevoegdheden van de Hoge Raad, de wijze waarop en de reglementen volgens welke deze bevoegdheden en de functies van zijn voorzitter zullen bepaald worden bij Koninklijk besluit.

ART. 17.

De Hoge Raad kan hetzij een zijner leden, die de titel van Beheerder zal voeren, hetzij verschillende zijner leden, die onder voorzitterschap van de voorzitter van de Raad het Uitvoerend Comité van het Instituut zullen vormen, met het dagelijks bestuur belasten.

ART. 18.

Met de inrichting der beroepsopleiding der toekomstige leden, alsmede met het toezicht op de Stagedoenden wordt een Centrale Stagecommissie belast, die haar werkzaamheden uitoefent onder toezicht van de Hoge Raad, volgens de door de reglementen voorziene bepalingen.

ART. 19.

Een Centrale Tuchtraad wordt, onverminderd de actie in rechten, zo hiertoe aanleiding bestaat, belast met de beteugeling der door de werkende en gewone leden alsmede door de Stagedoenden van het Instituut in de uitoefening van hun beroep begane overtredingen en professionele fouten.

De Centrale Tuchtraad bestaat uit een voorzitter, voor een termijn van drie jaar door de Hoge Raad gekozen onder de leden of oud-leden van de Raad der Orde van Advokaten bij het Hof van Verbreking of bij een Hof van Beroep, en uit ten minste vijf door de Algemene Vergadering en uit haar midden voor een termijn van drie jaar gekozen leden, met uitsluiting van de leden van de Hoge Raad.

ART. 20.

De functies van voorzitter, ondervoorzitter, secretaris en lid van de Hoge Raad van Uitvoerend Comité, Stagecommissies en Tuchtraden zijn onbezoldigd, met uitzondering van de eventuele toekenning van presentiepenningen waarvan het bedrag door de algemene vergadering wordt vastgesteld.

CHAPITRE IV.

De la formation professionnelle des reviseurs d'entreprises.

ART. 21.

L'Institut organise, pour ceux qui se destinent à la profession de reviseur d'entreprises, un stage obligatoire.

Le but de ce stage est :

- a) de permettre aux stagiaires d'acquérir la formation morale et technique — tant théorique que pratique — nécessaire à l'exercice de la profession ;
- b) de permettre d'éliminer les candidats qui n'auraient pas fait preuve des qualités requises pour exercer la profession avec honneur et compétence.

ART. 22.

Pour être admis au stage, tout candidat doit avoir été agréé par le Conseil Supérieur. Il doit en outre :

- 1) être de nationalité belge sauf dérogation spéciale et individuelle accordée par décision motivée du Conseil Supérieur ;
- 2) avoir satisfait à l'examen d'admission dont le programme est déterminé par arrêté royal. Les titulaires d'un diplôme de l'enseignement supérieur, dont l'obtention nécessite quatre années d'étude au moins, sont dispensés de l'examen d'admission ;
- 3) être présenté par un parrain, membre effectif ou adhérent, comptant au moins cinq années de pratique, qui s'engage à le guider et à l'assister dans sa formation professionnelle ; il doit avoir passé avec ce parrain une convention approuvée par la Commission du Stage.

ART. 23.

Les droits et obligations respectifs des parrains et de leurs stagiaires sont déterminés par le Règlement du Stage.

La rémunération éventuelle des stagiaires est assurée par une Caisse Centrale du stage, gérée par le Conseil Supérieur et alimentée par des versements imposés aux membres. Un arrêté royal fixe le montant de ces versements, le montant et les modalités d'attribution des indemnités et le statut de la Caisse Centrale du stage.

ART. 24.

Les règlements de l'Institut fixent le nombre maximum de stagiaires qu'un membre peut s'attacher simultanément.

HOOFDSTUK IV.

De beroepsvorming der bedrijfsrevisoren.

ART. 21.

Het Instituut richt voor hen die zich aan het beroep van bedrijfsrevisor wensen te wijden, een verplichtende proeftijd in.

Met deze proeftijd wordt beoogd om de :

- a) de stagedoende in staat te stellen zowel theoretische als praktische voor de uitoefening van het beroep nodige, morele en technische opleiding te bekomen ;
- b) de uitschakeling dezer kandidaten mogelijk te maken, die het bewijs geleverd hebben, dat ze de vereischte hoedanigheden niet bezitten om het beroep op eervolle wijze en met de nodige bevoegdheid uit te oefenen.

ART. 22.

Om als stagedoende toegelaten te worden, dient iedere kandidaat aangenomen te worden door de Hoge Raad. Hij moet bovendien :

- 1) de belgische nationaliteit bezitten, behoudens een bijzondere en persoonlijke, in een met redenen omklede beslissing van de Hoge Raad bewilligde machtiging tot afwijking.
- 2) in een toelatingsexamen slagen, waarvan het programma bij Koninklijk besluit bepaald wordt. De houders van een diploma van Hoger onderwijs, waarvan het behalen ten minste vier jaar studie vergt, worden van dit toelatingsexamen vrijgesteld ;
- 3) voorgedragen worden door een peter, werkend of gewoon lid zijnde, die ter minste vijf jaar praktijk heeft en die de verbintenis aangaat de stagedoende te leiden en hem in zijn beroepsopleiding bij te staan. Hij moet met de peter een door de stagecommissie goedgekeurde overeenkomst sluiten.

ART. 23.

De onderscheiden rechten en plichten van peters en stagedoenden worden in het Stagereglement nader bepaald.

De eventuele vergoeding van de stagedoenden wordt verzekerd door de Centrale Kas voor Stagedoenden, die door de Hoge Raad beheerd en door de aan de leden opgelegde stortingen gespijsd wordt. Bij Koninklijk besluit wordt het bedrag van die stortingen, het bedrag en de wijze van toekenning van de vergoedingen en het statuut van de Centrale Kas voor stagedoenden ; vastgesteld.

ART. 24.

In het reglement van het Instituut, wordt het maximum-aantal stagedoenden, dat een lid te gelijker tijd mag bezigen, bepaald.

ART. 25.

La durée du stage est fixée par arrêté royal pour les différentes catégories de candidats. Elle ne peut être modifiée que sur proposition du Conseil Supérieur.

ART. 26.

Les stagiaires doivent dans les délais minima qui seront précisés par arrêté royal, satisfaire à un examen de candidature comportant :

- a) une première épreuve portant sur des matières prévues pour l'obtention du grade de Candidat en Sciences Commerciales suivant les dispositions des arrêtés royaux des 15 mai, 17 et 18 septembre 1934;
- b) une deuxième épreuve portant sur les applications pratiques à l'activité de Reviseur d'entreprises, des matières sur lesquelles porte la première épreuve.

ART. 27.

Après avoir terminé leur stage, les stagiaires doivent satisfaire à l'examen final qui comporte :

- a) une première épreuve portant sur des matières prévues pour l'obtention du grade de Licencié en Sciences économiques, de Licencié en Sciences commerciales et financières ou d'Ingénieur commercial suivant les dispositions des arrêtés royaux des 5 mai, 17 et 18 septembre 1934;
- b) une deuxième épreuve portant sur les applications pratiques à l'activité de Reviseur d'entreprises des matières sur lesquelles porte la première épreuve.

ART. 28.

La première épreuve à l'examen de candidature et la première épreuve de l'examen final ont lieu devant le Jury central. Les porteurs d'un diplôme de Licencié en Sciences économiques et financières ou d'Ingénieur commercial en sont dispensés. Les porteurs d'autres diplômes universitaires doivent se conformer aux dispositions des arrêtés spéciaux prévus en leur faveur pour l'octroi du grade de Licencié en Sciences économiques, de Licencié en Sciences commerciales et financières ou d'Ingénieur commercial.

La deuxième épreuve de l'examen de candidature et la deuxième épreuve de l'examen final ont lieu devant un jury composé paritairement de membres du corps professoral de l'Enseignement Supérieur et des membres effectifs de l'Institut.

ART. 25.

De duur van de proeftijd wordt voor de verschillende reeksen kandidaten bij Koninklijk besluit bepaald. Deze duur kan enkel op voorstel van de Hoge Raad gewijzigd worden.

ART. 26.

De stagedoende moeten in een bij Koninklijk besluit nader bepaalde minimumtijdsperiode, in een candidaatsexamen slagen behelzend :

- a) een eerste proef slaande op vakken, voorzien tot het bekomen van de graad van candidaat in Handelswetenschappen, volgens de beschikkingen van het Koninklijk besluit van 15 Mei, 17 en 18 September 1934;
- b) een tweede proef, slaande op de toepassing in de bedrijfsrevisoren praktijk van de vakken, waarop de eerste proef betrekking heeft.

ART. 27.

Na het beëindigen van hun proeftijd dienen de stagedoenden te slagen in een eindexamen, behelzend :

- a) een eerste proef slaande op de vakken, die voorzien zijn tot het bekomen van de graad van Licentiaat in Economische Wetenschappen, van Licentiaat in handels- en financiële Wetenschappen of van Handelsingenieur volgens de beschikkingen van het Koninklijk besluit van 15 Mei, 17 en 18 September 1934;
- b) een tweede proef slaande op de toepassing in de bedrijfsrevisorenpraktijk van de vakken waarop de eerste proef betrekking heeft.

ART. 28.

De eerste proef van het candidaatsexamen en de eerste proef van het eindexamen worden voor de Centrale Staatsexamencommissie afgelegd. De houders van een diploma van Licentiaat in Economische en Financiële Wetenschappen of van Handelsingenieur worden hiervan ontslagen. De houders van andere hogeschooldiploma's dienen in overeenstemming te handelen met de beschikkingen der speciale besluiten die te hunnen voordele uitgevaardigd werden met het oog op de toekenning van de graad van Licentiaat in Economische Wetenschappen, van Licentiaat in Handels- en Financiële Wetenschappen of van Handelsingenieur.

De tweede proef van het candidaatsexamen alsmede de tweede proef van het eindexamen worden voor een gelijkelijk uit leden van het hogeraarskorps van het Hoger Onderwijs en uit werkende leden van het Instituut bestaande examencommissie afgelegd.

ART. 29.

Le contenu des matières des épreuves prévues aux articles 25 et 26 est déterminé par arrêté royal et ne peut être modifié que sur proposition du Conseil Supérieur. Les modalités essentielles de l'organisation des épreuves prévues sous b) aux articles 26 et 27, la composition et les règles de fonctionnement des commissions du stage et les délais minima dans lesquels l'examen de candidature peut être passé sont également déterminés par arrêté royal.

CHAPITRE V.

De la discipline professionnelle.

ART. 30.

Par dérogation à l'article 13, le règlement de discipline et celui de ou des Conseils de discipline sont arrêtés par le Conseil Supérieur, qui est seul qualifié pour y apporter des modifications.

ART. 31.

Les peines disciplinaires qui peuvent être infligées par les Conseils prévus au Chapitre III (art. 19) sont, suivant les cas : l'avertissement, la réprimande, la suspension pour un terme ne pouvant excéder une année, et la radiation.

ART. 32.

L'appel des décisions des Conseils de discipline est porté devant le Conseil Supérieur, qui, dans ce cas, sera présidé par un Conseiller à la Cour de Cassation, ou à une Cour d'Appel, nommé à cette fin pour un terme de trois ans, par le Ministre de la Justice.

ART. 33.

Les sentences rendues en première instance sont transmises en expédition par le Président du Conseil de Discipline au Procureur Général près la Cour d'Appel dans le ressort de laquelle sont établis les bureaux du prévenu. Le Procureur Général a le droit de demander communication du dossier.

Le Procureur Général peut, d'office, déférer au Conseil Supérieur, siégeant en degré d'appel, toute sentence rendue en première instance.

ART. 34.

Un arrêté royal déterminera les règles nécessaires pour

ART. 29.

De leerstof der vakken tot de proeven behorend, die voorzien worden in de artikelen 25 en 26 wordt bij Koninklijk besluit bepaald en mag slechts op voorstel van de Hoge Raad gewijzigd worden. De wijze waarop de onder b) der artikelen 26 en 27 voorzien examenzittingen in ieder geval dienen door te gaan, de samenstelling en de voorschriften inzake de werking van de proeftijdcommissie en de kortste termijnen waarin het candidaatsexamen mag afgelegd worden, worden eveneens bij Koninklijk besluit bepaald.

HOOFDSTUK V.

De Beroepstucht.

ART. 30.

In afwijking van artikel 13, wordt het tuchtreglement en dit van de Tuchtraad of van de Tuchtraden vastgesteld door de Hoge Raad die alleen bevoegd is er wijzigingen aan toe te brengen.

ART. 31.

De tuchtstraffen die door de in Hoofdstuk III (art. 19) voorziene Raden kunnen opgelegd worden zijn volgens het geval: de waarschuwing, de berisping, de schorsing, waarvan de duur één jaar niet mag te boven gaan, en de schrapping.

ART. 32.

Het hoger beroep tegen de beslissingen van de Tuchtraden wordt voor de Hoge Raad gebracht, die in dit geval door een Raadsheer van het Hof van Verbreking of van een Hof van Beroep wordt voorgezeten en te dien einde voor een termijn van drie jaar door de Minister van Justitie benoemd.

ART. 33.

Afschrift van de in eerste aanleg gewezen vonnissen wordt door de Voorzitter van de Tuchtraad aan de Procureur Generaal bij het Hof van Beroep gezonden binnen wiens rechtgebied het kantoor van de beklaagde gelegen is. De Procureur Generaal mag het dossier ter inzage vragen.

De Procureur Generaal kan van ambtswege ieder in eerste aanleg gewezen vonnis voor de Hoge Raad, in hoger beroep zetelend, brengen.

ART. 34.

Bij Koninklijk besluit zullen de voorschriften nader be-

assurer la discipline de la profession et le fonctionnement des juridictions disciplinaires.

CHAPITRE VI.

Du budget de l'Institut.

ART. 35.

Les recettes de l'Institut, ainsi que les règles relatives à l'établissement et au contrôle des comptes seront déterminées par arrêté royal.

CHAPITRE VII.

Dispositions pénales.

ART. 36.

Quiconque se sera publiquement attribué le titre de reviseur d'entreprises, sans y avoir droit aux termes de l'article 9, sera puni d'une amende de 5,000 à 100,000 francs et d'un emprisonnement d'un mois à deux ans, ou de l'une de ces deux peines seulement.

En cas de récidive, l'amende pourra être doublée et le coupable sera puni, en outre, d'un emprisonnement de deux mois à quatre ans.

Les dispositions du Livre I du Code pénal, y compris le chapitre VII et l'article 85, sont applicables à l'infraction prévue ci-dessus.

ART. 37.

Toute infraction à l'interdiction portée à l'article 12 sera punie d'un emprisonnement de huit jours à six mois et d'une amende de 500 à 3,000 francs.

Si l'infraction a été commise avec une intention frauduleuse, ou à dessein de nuire ou en vue d'en tirer profit soit pour soi-même, soit pour des tiers, le maximum des peines ci-dessus sera porté à trois ans d'emprisonnement et à 1,000,000 de francs d'amende.

Les dispositions du Livre I du Code pénal, y compris le chapitre VII et l'article 85, sont applicables à l'infraction prévue ci-dessus.

paald worden die nodig zijn om de beroepstucht en de werking der tuchtrechtsmachten te verzekeren.

HOOFDSTUK VI.

Begroting van het Instituut.

ART. 35.

De aard der ontvangsten van het Instituut alsmede de voorschriften inzake het opmaken van en het toezicht op de rekening en verantwoording zullen bij Koninklijk besluit nader bepaald worden.

HOOFDSTUK VII.

Strafbepalingen.

ART. 36.

Al wie, zonder hierop volgens de bewoordingen van artikel 9 recht te hebben, zich de titel van bedrijfsrevisor in het openbaar zal toegeëigend hebben, wordt gestraft met een geldboete van 5,000 tot 100,000 frank en met gevangenisstraf van één maand tot twee jaar of enkel met een van beide straffen.

In geval van herhaling kan de geldboete verdubbeld worden en zal de plichtige bovendien met gevangenzitting van twee maand tot vier jaar gestraft worden.

De beschikkingen van Boek I van het Strafwetboek, met inbegrip van Hoofdstuk VII en artikel 85, zijn op vorenstaande inbreuk toepasselijk.

ART. 37.

Iedere inbreuk op de verbodsbepaling van artikel 12 wordt gestraft met gevangenzitting van acht dagen tot zes maanden en met een geldboete van 500 tot 3,000 frank.

Indien de inbreuk gepleegd werd met bedrieglijk inzicht of met het inzicht van schade te berokkenen of om er, hetzij persoonlijk, hetzij ten bate van derden voordeel uit te halen, wordt het maximum van voornoemde straffen opgevoerd tot een gevangenzitting van drie jaar en tot een geldboete van 1,000,000 frank.

De beschikkingen van Boek I van het Strafwetboek, met inbegrip van Hoofdstuk VII en artikel 85, zijn op voornoemde inbreuk toepasselijk.

CHAPITRE VIII.

Dispositions transitoires.

ART. 38.

Un arrêté royal pris dans les trente jours qui suivront la mise en vigueur de la présente loi nommera le premier Conseil Supérieur de l'Institut, qui sera composé :

- 1) du Président, du Vice-Président, de deux Secrétaires et de sept autres personnes ;
- 2) de trois représentants des chefs d'entreprises et de trois représentants des travailleurs.

Les personnes reprises au 1) ne devront pas nécessairement être appelées à être membres de l'Institut.

Les personnes reprises au 2) seront choisies sur des listes doubles présentées d'une part par les Associations Patronales les plus représentatives et d'autre part par les Organisations Professionnelles de Travailleurs les plus représentatives.

Le premier Conseil Supérieur devra, dans les trois premières années à dater de sa nomination, soumettre à l'approbation royale la nomination de six membres supplémentaires qui devront être membres effectifs ou adhérents de l'Institut.

Les mandats des présidents, vice-présidents, secrétaires et membres, nommés en exécution du présent article ont une durée de cinq ans.

En cas de vacance d'un de ces mandats, il ne peut y être pourvu que par arrêté royal. Le nouveau titulaire achève le mandat de celui qu'il remplace.

ART. 39.

Pendant une période transitoire de cinq années à dater de la mise en vigueur de la présente loi, les attributions de l'Assemblée Générale seront exercées par le Conseil Supérieur.

Pendant cette période, le Conseil Central de Discipline statuera en premier et en dernier ressort. Par dérogation à l'article 19, ses membres pourront être choisis parmi les membres du Conseil Supérieur.

ART. 40.

Dans les six mois qui suivront sa nomination, le Premier Conseil Supérieur arrêtera et soumettra à l'approbation royale :

- 1) le Règlement organique,
- 2) le Règlement d'Ordre intérieur,
- 3) le Règlement du Stage,
- 4) le Règlement de Discipline professionnelle,

HOOFDSTUK VIII.

Overgangsbepalingen.

ART. 38.

Bij Koninklijk besluit, uitgevaardigd binnen dertig dagen na het in werking treden van onderhavige wet, wordt de eerste Hoge Raad van het Instituut benoemd, die zal bestaan uit :

- 1) de Voorzitter, de Ondervoorzitter, twee Secretarissen en zeven ander leden ;
- 2) drie vertegenwoordigers der werkgevers en drie vertegenwoordigers der werknemers.

De onder 1) vermelde personen dienen niet noodzakelijkerwijze lid te zijn van het Instituut.

De onder 2) vermelde personen worden op lijsten gekozen, die eensdeels door de meest vooranstaand werkgevers en anderdeels door de meest vooranstaande werknemersverenigingen ingediend worden.

De eerste Hoge Raad is gehouden om, binnen de eerste drie jaar, te rekenen van zijn aanstelling af, de benoeming van zes bijkomende leden, die werkende of gewone leden van het Instituut dienen te zijn aan de Koninklijke goedkeuring te onderwerpen.

Het mandaat van de in uitvoering van onderhavig artikel benoemde voorzitter, ondervoorzitters, secretarissen of leden loopt over vijf jaar.

Bijaldien er in een dezer mandaten een vacature ontstaat, kan hierin slechts bij Koninklijk besluit voorzien worden. De nieuwbenoemde voltooit het mandaat van hem die hij vervangt.

ART. 39.

Gedurende een overgangperiode van vijf jaar, te rekenen vanaf het in werking treden van deze wet, zullen de bevoegdheden van de Algemene Vergadering door de Hoge Raad uitgeoefend worden.

Gedurende deze periode doet de Centrale Tuchtraad in eerste en in laatste aanleg uitspraak. In afwijking van artikel 19 kunnen zijn leden onder de leden van de Hoge Raad gekozen worden.

ART. 40.

Tijdens de zes maanden volgende op zijn benoeming stelt de eerste Hoge Raad :

- 1) het Organiek Reglement,
- 2) het Huishoudelijk Reglement,
- 3) het Reglement op de Proeftijd,
- 4) het Reglement op de Beroepstucht,

5) le Règlement des Conseils de Discipline.

ART. 41.

Pendant les cinq premières années de l'existence de l'Institut, le Conseil Supérieur statuera sur les demandes d'admission en qualité de membre effectif ou de membre adhérent et il arrêtera la forme et les modalités suivant lesquelles ces demandes devront être introduites.

Par dérogation aux dispositions du chapitre IV, il pourra admettre :

A. — En qualité de membres effectifs :

1) Les personnes qui, à la date de leur demande d'admission, exerceraient à titre indépendant la profession d'expert-comptable depuis au moins dix ans. Cette durée peut être réduite du temps passé sous les armes ou de la durée de la détention en faveur des candidats anciens combattants, prisonniers ou déportés de la guerre 1940-1945.

2) Les personnes qui, à la date de leur demande d'admission, seront inscrites sur la liste des réviseurs de banques établis par la Commission bancaire.

Les personnes admises en qualité de membre effectif par application des 1) et 2) ci-dessus devront prêter entre les mains du Président de l'Institut le serment prévu à l'article 6.

3) Les membres adhérents qui auront exercé la profession à titre indépendant pendant les deux années ayant précédé leur demande d'admission en qualité de membre effectif.

B. — En qualité de membres adhérents, les personnes qui en feront la demande et qui répondront aux exigences suivantes :

1) Etre âgé de 30 ans révolus.

2) Avoir dirigé, pendant les cinq dernières années, d'une façon ininterrompue, les services comptables d'entreprises, ou avoir rempli, pendant la même période, des tâches et missions relevant de l'expertise comptable, fût-ce même dans les liens d'un contrat d'emploi.

La durée de cinq ans prévue au présent paragraphe peut être réduite du temps passé sous les armes ou de la durée de la détention en faveur des candidats anciens combattants, prisonniers ou déportés de la guerre 1940-1945.

3) Avoir satisfait à un examen dont le programme et les modalités seront fixés par arrêté royal sur proposition du Conseil Supérieur.

ART. 42.

Le premier Conseil Supérieur déterminera la forme et les modalités suivant lesquelles siégeront et seront composés les jurys de l'examen prévus à l'article précédent.

5) het Reglement der Tuchtraden, vast en legt hij deze reglementen de Koning ter goedkeuring voor.

ART. 41.

Gedurende de vijf eerste jaren van het bestaan van het Instituut, doet de Hoge Raad uitspraak over de aanvragen om als werkend of gewoon lid te worden opgenomen en stelt hij de vorm vast waarin en de wijze waarop deze aanvragen moeten ingediend worden.

In afwijking van het bepaalde in Hoofdstuk IV kan hij opnemen :

A. — Als werkend lid :

1) Zij die op de datum, waarop hun aanvraag tot opneming ingediend werd, gedurende ten minste tien jaar, zelfstandig het beroep van accountant uitgeoefend hebben. Van deze termijn kan, bij de kandidaten-oudstrijders, krijgs- of politieke gevangenen of weggevoerden uit de oorlog 1940-1945, de tijd die ze onder de wapens of in gevangenschap hebben doorgebracht afgetrokken worden.

2) Zij die op de datum, waarop hun aanvraag werd ingediend, ingeschreven waren op de door de Bankcommissie opgemaakte lijst van bankrevisoren.

De, in toepassing van vorenstaande 1) en 2), als werkend lid toegelaten personen dienen de in artikel 6 voorziene eed af te leggen in handen van de voorzitter van het Instituut.

3) De gewone leden, die zelfstandig, gedurende de twee jaren, die hun aanvraag tot opneming als werkend lid voorafgingen, het beroep hebben uitgeoefend.

B. — Als gewoon lid, zij die er de aanvraag toe doen en aan navolgende vereisten voldoen :

1) Ten volle dertig jaar oud zijn.

2) Gedurende de laatste vijf jaar, op ononderbroken wijze, de leiding der boekhouding van ondernemingen te hebben waargenomen, of gedurende hetzelfde tijdsverloop taken of opdrachten op gebied der accountancy, zelfs in gevolge een dienstcontract, te hebben uitgevoerd.

De in deze paragraaf voorziene duur van vijf jaar kan met de onder de wapens doorgebrachte tijd of met de tijd der gevangenschap verminderd worden bij de kandidaten-oudstrijders, krijgs- of politieke gevangenen of weggevoerden uit de oorlog 1940-1945.

3) Geslaagd te zijn in een examen, waarvan het programma en de wijze waarop het dient afgelegd bij Koninklijk besluit op voorstel van de Hoge Raad worden vastgesteld.

ART. 42.

De eerste Hoge Raad bepaalt de vorm waarin en de wijze waarop de in voorgaand artikel voorziene examencommissies dienen te zetelen en samengesteld te worden.

ART. 43.

Pendant la période transitoire, le Conseil Supérieur pourra accorder des dérogations personnelles et motivées aux dispositions de la présente loi et du Règlement de l'Institut, qui interdisent aux réviseurs d'entreprises certaines activités ou fonctions réputées incompatibles avec la profession.

Ces dérogations ne pourront être accordées que pour une durée d'un an prenant cours à la date de l'admission; elles ne pourront être renouvelées que deux fois.

ART. 44.

Le Ministre des Affaires Economiques et des Classes Moyennes est chargé de l'exécution de la présente loi, qui entre en vigueur le jour de sa publication au *Moniteur Belge*.

Donné à Bruxelles, le 14 novembre 1947.

ART. 43.

Gedurende de overgangperiode kan de Hoge Raad persoonlijke en met redenen omklede afwijkingen bewilligen van de beschikkingen van onderhavige wet en van het Reglement van het Instituut, waarbij het aan de bedrijfsrevisoren verboden is zich met zekere werkzaamheden onledig te houden of bepaalde ambten te bekleden, die met het beroep onverenigbaar geacht worden.

Deze afwijkingen kunnen slechts voor de duur van één jaar, aanvangende op de datum der opneming als lid, bewilligd worden; ze mogen slechts twee maal hernieuwd worden.

ART. 44.

De Minister van Economische Zaken en Middenstand is gelast met de uitvoering van deze wet, die in werking treedt de dag van zijn bekendmaking in het *Belgisch Staatsblad*.

Gegeven te Brussel, de 14 November 1947.

CHARLES.

PAR LE RÉGENT :

*Le Ministre des Affaires Economiques
et des Classes Moyennes,*

VANWEGE DEN REGENT :

*De Minister van Economische Zaken
en Middenstand,*

J. DUVIEUSART.